

မြန်မာနိုင်ငံ သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်စီမံကိန်း ပထမအဆင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းအား အကဲဖြတ်စိစစ်တွေ့ရှိချက်

၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ

အဆိုပါအစီရင်ခံစာအကျဉ်းချုပ်အား
EarthRights International (ERI) မှထုတ်ဝေသည်။

EarthRights International (ERI) လူ့အခွင့်အရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို
ကာကွယ်ရန် (၎င်းအား earthrights ဟု ကျွန်ုပ်တို့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုပါသည်) သည်
ဥပဒေစွမ်းအားနှင့် လူထု၏စွမ်းအားကို ပေါင်းစပ်ထားသည့် အစိုးရမဟုတ်သော
အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့ အဓိကလုပ်ဆောင်နေသည်မှာ သတင်းအချက်အလက်ရှာဖွေခြင်း၊ earthrights
ကျူးလွန်ချိုးဖောက်သူများအား တရားစွဲဆိုခြင်းများ၊ ဒေသခေါင်းဆောင်များနှင့်
အခြေခံလူထုအား သင်တန်းပေးခြင်းနှင့် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ရေးလုပ်ငန်းများ ဖြစ်သည်။
ရုံးများမှာ အမေရိက၊ အရှေ့တောင်အာရှနှင့် အမေရိကန်နိုင်ငံတို့တွင် တည်ရှိသည်။

INFOASIA@EARTHRIGHTS.ORG
f t i EARTHRIGHTSINTL
WWW.EARTHRIGHTS.ORG

မျက်နှာပိုး - သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်တည်ဆောက်ရေးအတွက် လယ်ယာမြေအား ဘူဒိုဇာဖြင့် မြေညှိနေပုံ။

မာတိကာ

နိဒါန်း	၁
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း၏ ရည်ရွယ်ချက်	၂
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း၏ ချို့ယွင်းချက်များ အကျဉ်းချုပ်	၃
စီမံကိန်းအကြောင်းအရာအား ပြည့်စုံလုံလောက်စွာ ဖော်ပြရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ခြင်း	၅
စီမံကိန်း၏လေ့လာသုံးသပ်ချက်စစ်တမ်းအတွက်လူထုတွေ့ဆုံညှိနှိုင်းပွဲအား သင့်တင့်လျောက်ပတ်စွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းမရှိပါ။	၈
စီမံကိန်း၏ လျှပ်စစ်စွမ်းအင်လုံလောက်မှုမရှိကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိရခြင်း။	၁၁
ဖြစ်နိုင်ချေရှိသော လေထုညစ်ညမ်းမှုနှင့် ထုတ်လွှတ်မှုအရင်းအမြစ်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားမှု မရှိခြင်း။	၁၃
ယာဉ်အသွားအလာအား လုံလောက်သော လေ့လာဆန်းစစ်မှု မရှိခြင်း။	၁၅
ရေအရင်းအမြစ် မလုံလောက်မှုနှင့် ဒေသခံလူမှုအသိုင်းအဝိုင်းအပေါ် သက်ရောက်မှုများ	၁၆
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ် လုံလောက်မှုမရှိခြင်း	၁၈
ဒေသခံများ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အကျိုးသက်ရောက်မှုအပေါ် ပေါ့ဆစွာ အကဲဖြတ်ခြင်း	၂၀
အခြားအကျိုးသက်ရောက်မှုများ	၂၂
နိဂုံး	၂၃
အကြံပြုချက်များ	၂၃
နောက်ဆက်တွဲ	၂၅

သီလဝါအဆင့် (၁) စီမံကိန်းဧရိယာအတွင်း နောက်ဆုံးကျန်ရှိသည့်မိသားစု။ (ဝဲ မှ ယာ - သီသာ၊ ခိုင်ဇင်ဝင်းနှင့် ကျော်ဝင်း)

သီလဝါရှိ သူ၏လယ်တွင် ကျော်ဝင်းအားတွေ့ရစဉ်။ အထူးစီးပွားရေးဇုန်မှာ နီးကပ်လာနေပြီဖြစ်သည်။

၁။ နိဒါန်း

သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်ကို မြန်မာနိုင်ငံ ရန်ကုန်မြို့၏ အရှေ့တောင်ဘက် (၂၃) ကီလိုမီတာအကွာတွင် တည်ဆောက်လျက်ရှိပြီး ၎င်းစီးပွားရေးဇုန်တွင် စက်မှုဇုန်၊ ဆိပ်ကမ်းနှင့် ဓာတ်အားပေးစက်ရုံများပါဝင် မည်ဖြစ်သည်။ သီလဝါစီမံကိန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အကောင်အထည်ဖော်ပြုလုပ်မည့် အထူးစီးပွားရေး ဇုန်များအနက် ပထမဆုံးတစ်ခုဖြစ်ပြီး ပထမအဆင့်စီမံကိန်းကို ၂၀၁၅ တွင် အပြည့်အဝလုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဂျပန်နိုင်ငံသည် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး စာချုပ်လွှာကို ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ပြီး ထိုအချိန်က ၂ နိုင်ငံကြား အကြီးမားဆုံးပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှု စီမံကိန်းကို စတင်နိုင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါစီမံကိန်းသည် ဂျပန်နိုင်ငံနှင့် မြန်မာနိုင်ငံကြား ပူးပေါင်းမှုကိုလည်း တိုးမြှင့်ပေးခဲ့သည်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်အောက်တိုဘာလတွင် အထူးရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် တည်ထောင်ထားသော မြန်မာ-ဂျပန် သီလဝါဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကုမ္ပဏီကို တည်ထောင်ခဲ့ပြီး ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး အေဂျင်စီ (JICA) သည် အဆိုပါကုမ္ပဏီနှင့် ပူးတွဲသဘောတူညီမှုစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေး ထိုးကာ သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်စီမံကိန်း ပထမအဆင့်ကို ၂၀၁၄ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် စတင်အကောင် အထည်ဖော်ခဲ့သည်။ မြန်မာ-ဂျပန် သီလဝါဖွံ့ဖြိုးရေးလီမိတက်၏ ရှယ်ယာများကို သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် စီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီမှ (၁၀%)၊ ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီမှ (၁၀%)၊ ဂျပန်နိုင်ငံမှ ကော်ပိုရေးရှင်းများဖြစ်ကြသော Mitsubishi, Marubeni, and Sumitomo တို့ဖြင့် စုပေါင်းဖွဲ့စည်းထား သော MMS သီလဝါဖွံ့ဖြိုးရေးကုမ္ပဏီလီမိတက်မှ (၃၉%)၊ မြန်မာနိုင်ငံမှ ပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီ ၉ ခုဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော မြန်မာသီလဝါ SEZ ဟိုးလ်ဒင် အများပိုင် လီမိတက် (MTSH) မှ (၄၁%)^၁ ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။

သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်စီမံကိန်း အဆင့် (၁) အတွက် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းကို Nippon Koei Co., Ltd. and Resource and Environment Myanmar Ltd မှ ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။^၂ လက်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု စစ်တမ်းအတွက် လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများမရှိသေးသော်လည်း စီမံကိန်းအတွက် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း ပြုလုပ်ရန် သဘောတူခဲ့ကြသည်။ အဆိုပါ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု စစ်တမ်းသည် ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ

- ၁ ဂျပန်နိုင်ငံစီးပွားရေးန်ကြီးဌာန၊ ကုန်သွယ်ရေးနှင့် စက်မှုလုပ်ငန်း၊ ဂျပန်နိုင်ငံသည် သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး နားလည်မှုစာချုပ်လွှာကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည်။ ဒီဇင်ဘာလ ၂၇၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ http://www.meti.go.jp/english/press/2012/1227_02.html တွင် ရရှိနိုင်သည်။
- ၂ နောက်ဆက်တွဲ ၁ တွင် ရှုပါ။ ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ၊ သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် စီမံကိန်းအတွက် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍဆိုင်ရာ ငွေကြေးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု၊ ၂၀၁၄ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၃ ရက်၊ http://www.jica.go.jp/english/news/press/2014/140423_01.html၊ မြန်မာ-ဂျပန် သီလဝါဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကုမ္ပဏီ၊ <http://mjtd.com.mm/about-us> တွင် ရှုပါ။ (နောက်ဆုံးဝင်ရောက်ကြည့်ရှုထားသော ရက်စွဲ ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက်)
- ၃ မြန်မာသီလဝါ ဦးပိုင် အများပိုင်လီမိတက်ကို Golden Land East Asia Development Ltd., Myanmar Sugar Development Public Co., Ltd., Myanmar Edible Oil Industrial Public Corporation, First Myanmar Investment Co., Ltd., Myanmar Agricultural & General Development Public Ltd., National Development Company Group Limited, New City Development Public Co., Ltd., Myanmar Technologies and Investment Corporation Ltd. and Myanmar Agribusiness Public Corporation Ltd. ကုမ္ပဏီတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။
- ၄ သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် အဆင့်(၁) စီမံကိန်း၏ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုဆိုင်ရာ အကဲဖြတ်စိစစ်တွေ့ရှိချက် စာတမ်း၏ သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်စီမံကိန်း အဆင့်(၁) စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရေးအတွက် မြန်မာ-ဂျပန် ယာယီ ပူးပေါင်းဖွဲ့စည်းထားသောအဖွဲ့တွင် ရှုပါ။ ၂၀၁၃ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ၊ <http://myanmarthilawa.com/download> တွင် ရယူနိုင်ပါသည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေး အေဂျင်စီမှချမှတ်ထားသော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးထိခိုက်မှုများကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားထားသော လမ်းညွှန်ချက်များနှင့် နိုင်ငံတကာ အကောင်းဆုံး လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများပေါ်တွင် အခြေခံ၍ ပြုလုပ်သင့်သည်။ သို့သော်လည်း စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များမှာ ပြည့်စုံခြင်းမရှိဘဲ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးသက်ရောက်မှုများအပေါ် စီမံကိန်းအကဲဖြတ်မှုများနှင့် ဖော်ပြချက်များ လိုအပ်မှုများစွာရှိနေဆဲ ဖြစ်သည်။ ယခုစာတမ်းတွင် သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်အတွက် ပြုလုပ်သော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းသည် အဘယ်ကြောင့် အချက်အလက် လုံလောက်မှုမရှိခဲ့ကြောင်း ဆင်တမ်းပြီး

- (၁) စီမံကိန်း၏ လေ့လာသုံးသပ်ချက် စစ်တမ်းအတွက် လူထုတွေ့ဆုံညှိနှိုင်းပွဲအား သင့်တင့် လျောက်ပတ်စွာ ဆောင်ရွက်မှုမရှိခြင်း။
- (၂) စီမံကိန်းအကြောင်းအရာအား ပြည့်စုံလုံလောက်စွာ ဖော်ပြရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ခြင်း။
- (၃) စီမံကိန်း၏ လျှပ်စစ်စွမ်းအင်လုံလောက်မှုမရှိကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိရခြင်း။
- (၄) ဖြစ်နိုင်ချေရှိသော လေထုညစ်ညမ်းမှုနှင့် ညစ်ညမ်းစေသော အရင်းအမြစ်များကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားမှု မရှိခြင်း။
- (၅) ယာဉ်အသွားအလာစစ်တမ်း လုံလောက်မှုမရှိခြင်း။
- (၆) ရေအရင်းအမြစ်မလုံလောက်မှုနှင့် ဒေသခံလူမှုအသိုင်းအဝိုင်းအပေါ် သက်ရောက်မှုများအား ပြည့်စုံစွာ စစ်ဆေးမှုမရှိခြင်း။
- (၇) စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ် လုံလောက်မှုမရှိခြင်း။
- (၈) ဒေသခံများ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အကျိုးသက်ရောက်မှုအပေါ် ပေါ့ဆစွာအကဲဖြတ်ခြင်း။

အပါအဝင် နိုင်ငံတကာစည်းမျဉ်းစည်းကမ်း၊ ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအင်ဂျင်စီမှ ချမှတ်ထားသော စံညွှန်းများနှင့်အညီ ပြုလုပ်ရန် ပျက်ကွက်ခဲ့မှုများကို ဖော်ပြထားသည်။

၂။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း၏ ရည်ရွယ်ချက်

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းသည် စီမံကိန်းတစ်ခုလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်နိုင်သော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်၊ လူမှုရေးနှင့် အခြားသော ဆက်စပ်သော သက်ရောက်မှုများကို သုံးသပ်လေ့လာ အကဲဖြတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်မီ သို့မဟုတ် ကတိကဝတ်တစ်ခုခုမပြုလုပ်မီ လုပ်ဆောင်ရသော လေ့လာဆန်းစစ်မှုဖြစ်သည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း၏ အဆုံးစွန်သောလုပ်ငန်းစဉ်မှာ ရုပ်ပတ်ဝန်းကျင်သာမက လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှုများကိုပါ သုံးသပ်ခန့်မှန်းအကဲဖြတ်သော အစီရင်ခံစာတစ်ခုဖြစ်သည်။ ထိုမျှသာမက ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများကို လျှော့ချရန်၊ တားဆီးရန်နှင့် ကျော်လွှား နိုင်ရန် နည်းလမ်းများနှင့် စံနှုန်းများကိုလည်း သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းသည်။ လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းအဆင့် တိုင်းတွင် လူထုပါဝင်ရန်လိုသည်။ သို့မှသာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် လမ်းညွှန်နိုင်မည်။ စီမံကိန်းအကျိုး သက်ဆိုင်သူများအား သတင်းအချက်အလက်များ ပံ့ပိုးပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အထိခိုက်ခံလူထုအနေဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်းနှင့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း အဆင့်တိုင်းတွင် ကိုယ်စားပြုပါဝင်ခွင့်ကို အသေအချာ အာမခံနိုင်မှသာလျှင် သူတို့အပေါ်သက်ရောက်နိုင်ချေရှိသော အကျိုးဆက်များကို နားလည်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့သော နားလည်သဘောပေါက်မှုမရှိဘဲ တရားမျှတမှုရှိသည့် မြေယာသိမ်းဆည်းမှု၊ ပြန်လည်နေရာ

ချထားမှုတို့မှာ မဖြစ်ပေါ်နိုင်ပေ။ သီလဝါစီမံကိန်း သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း^၅ အား ကောက်ယူစဉ်က မြန်မာနိုင်ငံတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းဆိုင်ရာ ဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများမှာ မူကြမ်းအဆင့်သာရှိသေးသော်လည်း နိုင်ငံတကာ၏ အကောင်းဆုံးသော လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများ၊ ဂျပန်၏ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းဆိုင်ရာ ဥပဒေနှင့် ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ၏ လမ်းညွှန်ချက်များအရ သီလဝါကဲ့သို့သော စီမံကိန်းများလုပ်ဆောင်မည်ဆိုလျှင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းအား မဖြစ်မနေလုပ်ဆောင်ရမည် ဖြစ်သည်။

၃။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း၏ ချို့ယွင်းချက်များ အကျဉ်းချုပ်

သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် အဆင့်(က)အတွက် ပြုလုပ်သော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း သည် ထိရောက်သော စစ်တမ်းတစ်ခုမဖြစ်ခဲ့သလို နိုင်ငံတကာစံချိန်စံညွှန်း၊ အခြေခံအလေ့အကျင့်ကောင်း သို့မဟုတ် ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ၏ လမ်းညွှန်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီခြင်းမရှိပါ။^၆ သီလဝါ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု စစ်တမ်းသည် စီမံကိန်းပထမအဆင့် ဟက်တာ (၄၀၀) ၏ သက်ရောက်မှုကိုသာ လေ့လာခြင်းဖြစ်ပြီး ဟက်တာ (၂၄၀၀) ရှိသော စီမံကိန်းတစ်ခုလုံးအနေဖြင့် လေ့လာ သုံးသပ်ခြင်းမရှိပါ။^၇ ထို့အပြင် အဆိုပါထိခိုက်မှုစစ်တမ်းသည် ဆင့်ပွားအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို လေ့လာသုံးသပ်ရန်နှင့် စက်ရုံများ၏ စုပေါင်းတည်ရှိမှုမှ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော သက်ရောက်မှုများကို လေ့လာသုံးသပ်ရန် ပျက်ကွက်ခဲ့သည်။ သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်ရှိ အများစုမှာ မည်သည့်စက်ရုံအမျိုးအစားများ ဖြစ်ကြောင်း အခုအချိန်အထိ မသိရှိရသေးပါ။ သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်အတွင်း တည်ရှိမည့် လုပ်ငန်းများနှင့် လုပ်ဆောင်မှုများအား လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းမပြုလုပ်ခဲ့ပါ။ စီမံကိန်းဧရိယာအတွင်း မည်သို့သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မည်ကို မသိရှိဘဲ စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းမှ ထွက်ပေါ်လာသော လေ့လာချက်၊ သုံးသပ်ချက်၊ ခန့်မှန်းချက်များ၏ တိကျမှုအပေါ် မေးခွန်းထုတ်စရာပင် ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် လူမှုဘဝ၊ ပြန်လည်နေရာချထားရေးနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ အပေါ် သက်ရောက်မှုများကို လုံးဝတွက်ချက်သုံးသပ်ခြင်းမရှိပါ။ အထိခိုက်ခံလူထုအပေါ် သက်ရောက် နိုင်ချေရှိသော လူမှုစီးပွားအခြေအနေများကို အဆိုပါ လေ့လာသုံးသပ်ချက်အစီရင်ခံစာတွင် ထုတ်ဖော်ခြင်း

၅ ယခုစာတမ်းအား ပြုစုနေသောအချိန်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု စစ်တမ်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများမှာ သဘာဝတရားလက်ခံထားပြီးဖြစ်သော်လည်း သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းဆိုင်ရာ ဥပဒေမှာ မူကြမ်းအဆင့်သာရှိသေးသည်။

၆ ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ၏ လူမှုရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့် လမ်းညွှန်ချက် များတွင် ရှိပါ။ http://www.jica.go.jp/english/our_work/social_environmental/guideline/pdf/guideline100326.pdf၊ ဗြိတိန်နိုင်ငံ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အကဲဖြတ်သော နိုင်ငံတကာအဖွဲ့နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု စစ်တမ်း အကဲဖြတ်ရေး သိပ္ပံနည်းကျထုတ်လုပ်ထားသော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အကျိုးသက်ရောက်မှုများအတွက် လိုက်နာကျင့်သုံးရမည့် အခြေခံသဘောတရားများ၊ ၁၉၉၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ၊ http://www.iaia.org/publicdocuments/special-publications/Principles_of_IA_web.pdf တွင် ရယူနိုင်သည်။

၇ ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီသည် သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်၏ အဆင့် (၁) ဟက်တာ ၄၀၀ စီမံကိန်းနှင့် အဆင့် (၂) ဟက်တာ ၂၀၀၀ စီမံကိန်း ၂ ခုလုံး၏ အခြေခံအဆောက်အအုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် သီးခြားစီ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားသည်။

သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် ပြန်လည်နေရာချထားရေးနေရာမှပြောင်းရွှေ့ခံ မိသားစုတစ်စု။

သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် ပြန်လည်နေရာချထားရေးတွင် ခြောက်သွေ့ရာသီ၌ အိမ်သာနှင့်လူနေအိမ်ပတ်လည်တွင် ရေလွှမ်းမိုးနေပုံ

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းသည် ထိရောက်သောစစ်တမ်းတစ်ခု မဖြစ်ခဲ့သလို နိုင်ငံတကာစံချိန်စံညွှန်း၊ အခြေခံအလေ့အကျင့်ကောင်း သို့မဟုတ် ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ၏ လမ်းညွှန်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီခြင်းမရှိပါ။

မရှိပါ။^၈ တိတိပပဆိုရသော် သီလဝါစီမံကိန်း အဆင့်(က) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းသည် (၁) စီမံကိန်းအကြောင်းအရာအား ပြည့်စုံလုံလောက်စွာ ဖော်ပြရန်ပျက်ကွက်သည်။ (၂) အထိခိုက်ခံ လူ့အဖွဲ့အစည်းနှင့် လူထုအားသင့်လျော်စွာ ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးခဲ့ခြင်းမရှိပါ။ (၃) စီမံကိန်း၏စွမ်းအင် အရင်းအမြစ်အပေါ် ပြည့်စုံစွာလေ့လာသုံးသပ်ခဲ့ခြင်းမရှိပါ။ (၄) လေထုညစ်ညမ်းမှုနှင့် ဆင့်ပွားသက်ရောက်မှု များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် ပျက်ကွက်ခဲ့သည်။ (၅) ယာဉ်သွားလာမှု၊ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် သုံးစွဲမှု၊ အညစ်အကြေးစီမံခန့်ခွဲမှုတို့အား ပြည့်စုံစွာဆွေးနွေးခြင်းမရှိပါ။ (၆) ပြန်လည်နေရာချထားရေးနှင့် အသက်မွေးမှုဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များအား လုံလောက်စွာ ထည့်သွင်းစဉ်းစားထားခြင်းမရှိပါ။ အသေးစိတ် အချက်များကို ဆက်လက်ဖော်ပြသွားမည် ဖြစ်သည်။

(က) စီမံကိန်းအကြောင်းအရာအား ပြည့်စုံလုံလောက်စွာဖော်ပြရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ခြင်း

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း၏ စီမံကိန်းအကြောင်းအရာ ဖော်ပြချက်အခန်းတွင် စီမံကိန်းဧရိယာ၊ တည်နေရာနှင့် စီမံကိန်းအတွင်း အဆိုပြုထားသော လုပ်ဆောင်မှုများကို ဖော်ပြရမည်ဖြစ်သည်။ စီမံကိန်းအကြောင်းအရာဖော်ပြချက်သည် ထိခိုက်မှုအား လေ့လာသုံးသပ် ရာတွင် အရေးပါသောတိုင်းတာချက်တစ်ခု အကန့်အသတ်ဘောင် တစ်ခုဖြစ်သည်။ မပြည့်စုံသော၊

၈ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရမှ အထိခိုက်ခံဒေသခံများနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခြင်းများမရှိဘဲ ပြင်ဆင်ခဲ့သော ပြည့်စုံလုံလောက်မှုမရှိသော ပြန်လည်နေရာချထားရေးအစီအစဉ်များကြောင်း သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် အဆင့်(၁) စီမံကိန်းဧရိယာတွင် နေထိုင်သော ဒေသခံများသည် လူမှု၊ စီးပွား အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို ခံစားခဲ့ရပြီးဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ၊ သီလဝါအထူး စီးပွားရေးဇုန်စီမံကိန်း အဆင့်(၁) အကောင်အထည်ဖော်ရေးအတွက် ပြန်လည်နေရာချထားရေး အစီအစဉ်၊ ၂၀၁၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ရှိပါ။ <http://myanmarthilawa.com/download> တွင်လည်း ရရှိနိုင်ပါသည်။ ဒေသခံများသည် ပြန်လည် နေရာချထားရေးနှင့် လျော်ကြေးစာချုပ်တွင် လက်မှတ်ထိုးရန် ဖိအားပေးခြင်းခံခဲ့ရသည်။ ထို့ပြင် ဒေသခံများ၏ပိုင်ဆိုင်မှုများအား ဖျက်ဆီးပစ်ခြင်း၊ ၎င်းတို့ပေးသော လျော်ကြေးငွေကို ထုတ်ယူရန်နှင့် လက်မှတ်ထိုးရန် ငြင်းဆန်ခဲ့ပါက ဖမ်းဆီးခံရမည်ဟူသော ခြိမ်းခြောက်မှုများလည်း ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ လယ်သမားများနှင့် ဒေသခံအများစုမှ ၎င်းတို့ပိုင်ဆိုင်သော မြေယာများနှင့် မိရိုးဖလာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများကို ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။ သီလဝါဒေသရှိ မြေယာသိမ်းဆည်းမှုအကြောင်းကို လေ့လာရန်အတွက် EarthRights International မှထုတ်ဝေသော ထိခိုက်ခံလူထု၏ အခွင့်အရေးနှင့် သက်သာခွင့်တို့အပေါ် မြန်မာနိုင်ငံဥပဒေနှင့် ဂျပန်နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ၏ လမ်းညွှန်ချက်တို့အရ လေ့လာသုံးသပ်ချက် ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် ရှိပါ။

မလုံလောက်သော စီမံကိန်းအချက်အလက်အပေါ် အခြေခံတိုင်းတာ လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းသည် မှားယွင်းသောရလဒ်၊ မပြည့်စုံသောရလဒ်များ ပေါ်ထွက်လာမည်ဖြစ်သည်။ သီလဝါအဆင့် (က) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းတွင် အဆိုပါအချက်သည် ပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ စီမံကိန်းအား ပြည့်စုံလုံလောက်စွာဖော်ပြခြင်းမရှိသလို အရေးပါသော အချက်အလက်များသည် လည်း စီမံကိန်းအကြောင်းအရာ ဖော်ပြချက်အခန်းတွင် ပျောက်ဆုံးလျက်ရှိသည်။ စီမံကိန်းအား အဆင့် (၃) ဆင့်ဖြင့် ပိုင်းခြားထားသည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း၏ ပုံ (၁) တွင် စီမံကိန်းပုံစံနှင့် မြေအသုံးပြုမှု အစီအမံတို့ကို ပြထားသည်။^၉ စီမံကိန်းအဆင့်များကို ဖော်ပြထားသော်လည်း စီမံကိန်းအကြောင်းအရာတွင် မည်ကဲ့သို့သော လုပ်ငန်းများ စက်ရုံများကို လည်ပတ်မည်ဆိုသော အချက်အလက်များ ပါဝင်ခြင်းမရှိပေ။ အထူးစီးပွားရေးဇုန်အတွင်း လည်ပတ်မည့် စက်ရုံအမျိုးအစားများနှင့်ပတ်သက်သော အချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုကို ဆန်းစစ်ရာတွင် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သည်။ လည်ပတ်မည့်စက်ရုံအား မသိရှိဘဲ သက်ရောက်နိုင်သည့် ထိခိုက်မှုကို တွက်ချက်နိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ စီမံကိန်း၏ အချိန် ဇယားနှင့် ပတ်သက်၍လည်း မည်သည့်အချိန်တွင် စီမံကိန်းစတင်မည်၊ စီမံကိန်းအချိန်မည်မျှကြာ မည်၊ မည်သည့်အချိန်တွင် စီမံကိန်းပြီးဆုံးမည် သို့မဟုတ် လွှဲပြောင်းမည် စသည့်အချက်များ မပါဝင်ပေ။

စီမံကိန်း၏ အကြောင်းအရာဖော်ပြချက်နှင့် မြေပုံများမှာလည်း မပြည့်စုံပါ။ စီမံကိန်းအကြောင်း အရာဖော်ပြချက်တွင် စီမံကိန်းတည်နေရာအား ယေဘုယျဆန်သောမြေပုံနှင့် စီမံကိန်းအပြင်အဆင် မြေပုံတို့ဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။ သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် နံဘေးတွင်ရှိ မြို့နယ်မြို့ဖြစ်သော သန်လျင်နှင့် ကျောက်တန်းမြို့တို့အား မြေပုံတွင် ဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။^{၁၀} မြို့နယ်နှစ်ခုဆိုသည်မှာ စီမံကိန်းဧရိယာအတွင်း မြေအမြောက်အမြားပါဝင်သည့်အချက်ကို စီမံကိန်းအကြောင်းအရာတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။ စီမံကိန်းသည် အမျိုးအစား(အေ) ဖြစ်သောကြောင့် စီမံကိန်း နှင့် ကပ်လျက်ရှိသော မြို့နယ်နှစ်ခုမှာ မလွဲမသွေ ထိခိုက်မည်သာဖြစ်သည်။ လယ်ယာမြေများ၊ အိမ်အပါအဝင် အခြားသောအဆောက်အအုံများလည်း ပါဝင်သည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းသည် လေ့လာသုံးသပ်ရာတွင် မလုံလောက်သည့်အပြင် မြို့ဧရိယာတစ်ခုလုံး အပေါ် သက်ရောက်နိုင်မှုအား ထည့်သွင်းတွက်ချက်ထုတ်ဖော်ရန် ပျက်ကွက်ခဲ့သည်။

အဆိုပါစစ်တမ်းတွင် သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်အတွက် အခြားဖြစ်နိုင်သည့် အစားထိုးနေရာ အားလည်း ထည့်သွင်းထားခြင်းမရှိပါ။^{၁၁} စီမံကိန်းသည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကိုသာမက လူသားတို့၏ဘဝအရည်အသွေးကိုပါ အကြီးအကျယ် သက်ရောက်မှုရှိနိုင်သောကြောင့် စီမံကိန်းကိုတည်ဆောက်ရန် အခြားသောနည်းလမ်းများကိုလည်း စဉ်းစားထားသင့်သည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းသည် စီမံကိန်းအား ထိခိုက်မှုနည်းအောင် အခြားနည်း လမ်းများဖြင့် မည်သို့ဆောင်ရွက်သင့်သည်ကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး အချက်အလက်များ ထုတ်ပြန်ရမည်ဖြစ်သည်။ အဆိုပြုထားသောစီမံကိန်းအား ဖြစ်နိုင်သော အခြားနည်းတစ်နည်းဖြင့် နှိုင်းယှဉ်လျက် စီမံကိန်းနေရာ၊ နည်းပညာ၊ ဒီဇိုင်းနှင့် လည်ပတ်ပုံတို့ကို လေ့လာလျက်

၉ သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် အဆင့် (၁) စီမံကိန်း၏ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း စာမျက်နှာ (၃) တွင် ရှိပါ။

၁၀ အခန်း ၃.၂၊ ပုံ ၃.၁-၁ တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း

၁၁ အခန်း ၃.၂ တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း

အခြားသောနည်းလမ်းများကို ထုတ်ဖော်ရမည်ဖြစ်သည်။^{၁၂} ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပေါ်သက်ရောက်မှု၊ အဆိုပါသက်ရောက်မှုများကို အကာအကွယ်ပေးနိုင်မည့် ဆန်းစစ်လေ့လာချက်၊ ၎င်းတို့၏အရင်းအနှီးနှင့် ပြန်လည်ကုန်ကျမည့်စရိတ်များ၊ ဒေသအခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီမှုနှင့် လိုအပ်ချက်များအား စောင့်ကြပ်လေ့လာခြင်းစသော လေ့လာဆန်းစစ်ချက်များကိုလည်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သင့်သည်။^{၁၃} အဆိုပါအချက်အလက်များသည် ဆုံးဖြတ်ချက်ချသည့် ဖြစ်စဉ်များအား အတွင်းကျကျ အထောက်အကူပြုသလို အဆိုပြုထားသော စီမံကိန်းများအား ရွေးချယ်ရာတွင်လည်း ကျိုးကြောင်းဆီလျော်မှုကို အထောက်အကူဖြစ်စေသည်။ ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ၏ လမ်းညွှန်ချက်အရ အမျိုးအစား (အေ) စီမံကိန်းများအတွက် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု စစ်တမ်းပြုလုပ်ရာတွင် အခြားအစားထိုးနည်းလမ်းများလည်း ပါဝင်ရမည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အဆိုပြုထားသောစီမံကိန်း၏ တည်နေရာ၊ နည်းပညာ၊ ဒီဇိုင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဖြစ်နိုင်သည့်အခြားသော နည်းလမ်းများကိုလည်း စနစ်တကျ နှိုင်းယှဉ်ရမည် ဖြစ်သည်။ သီလဝါအဆင့် (က) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းသည် အခြားသောနည်းလမ်းများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းရှိ၊ မရှိနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများသည် အခြားသောနည်းလမ်းများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ကာ မည်ကဲ့သို့ ရွေးချယ်ခဲ့သည်ဆိုသော အချက်အလက်များအား ရှင်းပြရန် ပျက်ကွက်ခဲ့သည်။ စီမံကိန်းတစ်ခုလုံးနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အကျိုးအမြတ်အပေါ်မှာ တိကျသည့် ဆန်းစစ်လေ့လာချက်များ မရှိသလို အဆိုပါအကျိုးအမြတ်များသည်လည်း သေချာလိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ ခန့်မှန်းချက်များသာ ဖြစ်ပေါ်မိမ့်မည်။

နောက်ဆုံးအနေဖြင့် ဂျပန်ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ၏ လမ်းညွှန်ချက်များအရ အမျိုးအစား (အေ) စီမံကိန်းနှင့်သက်ဆိုင်သော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု အစီရင်ခံစာများ၌ စီမံကိန်းအကြောင်း အရာအားဖော်ပြရာတွင် အဆိုပြုထားသော စီမံကိန်း၏ ပထဝီအနေအထား၊ သက်ရှိပတ်ဝန်းကျင်၊ လူမှုရေးနှင့် လောကီရေးရာများသာမက ပိုက်လိုင်းများ၊ ယာယီလမ်းမ၊ စွမ်းအင်အရင်းအမြစ်၊ ရေအရင်းအမြစ်၊ နေစရာ၊ ကုန်ကြမ်းနှင့် ထုတ်ကုန်များ သိုလှောင်သည့် ပုံစံကဲ့သို့ စသော လိုအပ်သည့် ပြင်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများနှင့်ပတ်သတ်သည့် အချက်အလက်များအားလည်း ဖော်ပြရမည်ဟုရှိသည်။^{၁၄} သီလဝါအဆင့် (က) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းသည် အထက်ပါ ပြင်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့်သက်ဆိုင်သော စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များအား ပြည့်စုံစွာဖော်ပြရန် ပျက်ကွက်ခဲ့သကဲ့သို့ အဆိုပါစီမံကိန်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးထိခိုက်မှုများအား ရှင်းလင်းရန် ပျက်ကွက်ခဲ့သည်။

သီလဝါအဆင့် (က) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းသည် စီမံကိန်းနှင့်သက်ဆိုင်၍ ပြည့်စုံလုံလောက်စွာဖော်ပြရန် ပျက်ကွက်ခဲ့သဖြင့် စီမံကိန်းနှင့်သက်ဆိုင်သော စီးပွားရေး၊

၁၂ ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ၏ လမ်းညွှန်ချက်များ၊ နောက်ဆက်တွဲ ၂၊ “အမျိုးအစား (က) စီမံကိန်းအတွက် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း” တွင် ရှုပါ။

၁၃ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းသည် အခြားသောရွေးချယ်မှုဆိုင်ရာနည်းလမ်းများ အရေးကြီးကြောင်း အသိအမှတ်ပြုရာ သက်ရောက်သော်လည်း အဆိုပါအခြားသော နည်းလမ်းများ၊ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ တည်နေရာရွေးချယ်မှုတို့အား ဖော်ပြထားခြင်း မရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ သီလဝါအဆင့် (က) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းအပိုဒ် ၃.၂ တွင် ရှုပါ။ ထို့အပြင် ဂျပန် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးရေး အေဂျင်စီ၏ လမ်းညွှန်ချက် ၂.၄.၄ အရ အခြားသော ရွေးချယ်နိုင်သည့် နည်းလမ်းများ ဆန်းစစ် လေ့လာချက်ကို စီမံကိန်း၏ အစောပိုင်းအဆင့်တွင် လုပ်ကိုင်ရမည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။

၁၄ ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ၏ လမ်းညွှန်ချက်၊ နောက်ဆက်တွဲ ၂ တွင် ရှုပါ။

လူမှုရေး၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုများအားလည်း ပြည့်စုံလုံလောက်စွာ မီးမောင်းထိုးပြနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ ဆိုရလျှင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းသည် လူထုတွေ့ဆုံညှိနှိုင်းပွဲအတွက် လိုအပ်သော အချက်အလက်များကို ပြည့်စုံစွာဖော်ပြနိုင်ခြင်း မရှိပါ။

(ခ) စီမံကိန်း၏ လေ့လာသုံးသပ်ချက် စစ်တမ်းအတွက် လူထုတွေ့ဆုံညှိနှိုင်းပွဲအား သင့်တင့်လျောက်ပတ်စွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းမရှိပါ။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းကို လုပ်ဆောင်ရာတွင် ဆန်းစစ်လေ့လာသည့်အဆင့် တိုင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်သည့် ဖြစ်စဉ်တွင် လူထုအားပါဝင်ခွင့်ပေးရမည်^{၁၅}။ နိုင်ငံတကာ စံချိန်စံညွှန်းများအရ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း ကောက်ယူရာတွင် ထိခိုက်ခံလူထုအား သင့်လျော်သောအချက်အလက်များ ပံ့ပိုးအကြောင်းကြားရန်လိုအပ်ပြီး မှတ်တမ်းပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း အဆင့်တွင်လည်း ထိခိုက်ခံလူထုအား ပါဝင်ခွင့်ပေးရမည်ဖြစ်သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း ဥပဒေနှင့်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများတွင် လူထု ပါဝင်ခွင့်အား ပိုမိုခိုင်မာအားကောင်းလာစေရန် လွန်ခဲ့သောနှစ်အတောအတွင်းက ပြင်ဆင် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ၏ လမ်းညွှန်ချက်အရ စီမံကိန်းအစောပိုင်းအဆင့်ကတည်းက ဒေသခံလူထု၏ လိုအပ်ချက်များအပေါ် နားလည်နိုင်ရန်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူအဖွဲ့အစည်းအပေါ် ကြုံတွေ့လာနိုင်သော သက်ရောက်မှုခံရမှုများကို ပါဝင်ပတ်သတ်သောသူများနှင့် ကျယ်ပြန့်သော တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းမှုများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ် ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်^{၁၆}။ အဆိုပါလမ်းညွှန်ချက်တွင်ပင် စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော် သူများသည် ကျယ်ပြန့်သော လူထုပါဝင်မှုဖြင့် တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းပွဲများကို ပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်ပြီး ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီအနေဖြင့်လည်း စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော် သူများကို ၎င်းလုပ်ငန်းစဉ်အား အကူအညီပေးရမည်ဟု ဆိုထားသည်^{၁၇}။

ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေး အေဂျင်စီ လမ်းညွှန်ချက် (၂) အရ စီမံကိန်းအမျိုးအစား (က) အတွက် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းလုပ်မည်ဆိုလျှင် အထက်ပါအခြေအနေများအား လိုက်နာရမည်ဖြစ်သည်။ ဒေသခံလူထုအစရှိသော သင့်လျော်သော ပါဝင်ပတ်သတ်သူများနှင့် လိုအပ်လျှင်လိုအပ်သလို စီမံကိန်းပြင်ဆင်သည့်ကာလနှင့် အကောင်အထည်ဖော်သည့်ကာလ တစ်လျှောက်လုံး တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းရမည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု စစ်တမ်းတွင်ပါဝင်သည့် အချက်အလက်များအား ရွေးချယ်သည့်အခါနှင့် အစီရင်ခံစာအကြမ်းအား ပြင်ဆင်သည့်

၁၅ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများအား လွှမ်းမိုးနိုင်ရန်နှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်နိုင်ရန်အတွက် ဒေသခံလူထုအနေဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ် ရာတွင် အဓိပ္ပာယ်ပြည့်ဝစွာ ပါဝင်ခွင့်ရှိရန် လိုအပ်သည်။ လူထုအသံနှင့် ထင်မြင်ယူဆချက်များကို အသေအချာနားထောင်ပြီး စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို တကယ်လုပ်ဆောင်မှသာလျှင် အဓိပ္ပာယ်ပြည့်ဝသော ပါဝင်ခြင်းဟု ခေါ်ဆိုနိုင်သည်။ ထိုကဲ့သို့ ပါဝင်ခွင့်ကို နိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေးကြေညာစာတမ်း၊ နိုင်ငံသားနှင့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာအခွင့်အရေး၊ နိုင်ငံတကာစီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာအခွင့်အရေး၊ အားဟုတ်ကွန်ဗင်းရှင်းစသော နိုင်ငံတကာသဘောတူညီချက်များ စာချုပ်များတွင် အတိအလင်းပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

၁၆ ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ၏ လမ်းညွှန်ချက်၊ နောက်ဆက်တွဲ ၂.၄ တွင်ရှိပါ။

၁၇ အထက်ပါအတိုင်း

ပါဝင်ပတ်သက်နေသူများနှင့် တွေ့ဆုံသည့်အစည်းအဝေး
တက်ရောက်သူများတွင် အထိခိုက်ခံလူထု၏အသံနှင့် စိုးရိမ်ပူပန်မှုများကို
တင်ပြနိုင်သည့် တစ်ဦးတစ်ယောက်မှ မပါဝင်ပါ။ အဓိပ္ပာယ်ရှိသော
တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲဆိုလျှင် စီမံကိန်းကြောင့် ထိခိုက်ခံရမည့်လူထု
ပါဝင်ရမည်။

အခါတို့တွင် လူထုနှင့်တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းရန် ပြင်းပြသောဆန္ဒရှိရန် လိုအပ်သည်^{၁၈}။ ၎င်းအချက်သည် အထိခိုက်ခံလူထုနှင့် ဒေသဆိုင်ရာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၏ အမြင်များရရှိရန် အတွက် တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းမှုများပြုလုပ်ရန် လိုအပ်သည်ဟု ဖော်ပြထားသော ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ အကောင်အထည်ဖော်ရေးလုပ်ငန်းမူဝါဒ (၄.၀၁) နောက်ဆက်တွဲ (ခ) ပေါ်တွင် အခြေပြုထားခြင်း ဖြစ်သည်^{၁၉}။ ပြည့်စုံလုံလောက်သော သတင်းအချက်အလက်များ ထုတ်ပြန်ပြီးနောက် ဒေသခံ လူထုအစရှိသော ပါဝင်ပတ်သတ်သူများနှင့် တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းမှု ပြုလုပ်ရမည်။ စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်သူများအနေဖြင့် စီမံကိန်းအကြောင်းအရာကို ဒေသခံလူထုအား သေသေချာချာ၊ ကျကျနနရှင်းပြရမည်။ ထိုသို့ရှင်းပြရာတွင် ဒေသခံလူထုနားလည်နိုင်သည့် ဘာသာစကားများနှင့် ပုံစံများအသုံးပြုပြီး ရေးသားဖော်ပြရမည်ဟု လမ်းညွှန်ချက်တွင် ဖော်ပြထားသည်^{၂၀}။

လက်တွေ့တွင်မူ တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းမှုအမည်ခံ တွေ့ဆုံပွဲနှစ်ခု သီလဝါတွင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ တစ်ခုမှာ ၂၀၁၃ ဧပြီလ (၈) ရက်နေ့တွင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ နောက်တစ်ခုကို ၂၀၁၃ အောက်တိုဘာ (၂၃) ရက်နေ့တွင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ၎င်းတွေ့ဆုံပွဲတို့မှာ အဆင့်တိုင်းတွင် ဒေသခံလူထုပါဝင် ရမည်ဆိုသောအချက်နှင့် လွဲချော်နေသည်^{၂၁}။ ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ၏ လမ်းညွှန်ချက်အရ အဓိပ္ပာယ်ရှိသော တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းမှုများ ဖြစ်ပေါ်လာစေရန် ထိခိုက်ခံလူထုအား တိုက်ရိုက်အကြောင်းကြားရမည်ဖြစ်ပြီး တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းပွဲနှင့် ပတ်သတ်သော အချက်အလက်များ အား ကြိုတင်အသိပေးရမည် ဖြစ်သည်^{၂၂}။ သို့သော်လည်း လူထုတွေ့ဆုံညှိနှိုင်းမှုအား မည်သို့ မည်ပုံ လူထုသို့ကြေညာခဲ့သည်၊ ဒေသခံလူထု၏ ပါဝင်သည့်အခွင့်အရေးများနှင့် ပတ်သတ်သည့် အချက်အလက်များအား သို့မဟုတ် တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းပွဲကို ထိခိုက်ခံလူထုအား မည်သို့မည်ပုံအကြောင်း ကြားခဲ့သည် စသောအချက်အလက်များအား သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းတွင် ဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။

ထို့အပြင် ပါဝင်ပတ်သတ်သူများနှင့် တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းသည့်အစည်းအဝေးဟု ရည်ညွှန်းထားသော ကြောင့် သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်ကြောင့် ထိခိုက်နိုင်သည့် ဒေသခံလူထုအဖွဲ့အစည်းများ ပါဝင်ရမည် ဖြစ်သည်။ အစည်းအဝေးတက်ရောက်သူများ စာရင်းကို (၂၀၁၃ ဧပြီလ ၈ ရက်နေ့ အစည်းအဝေး) တွင် ၃၁ ဦး၊ (၂၀၁၃ ဩဂုတ်လ ၂၃ ရက်နေ့ အစည်းအဝေးတွင်) ၃၀ ဦးဟု ဖော်ပြထားသည်။ အထက်ပါ ၆၁ ဦးအနက်မှ ၆ ဦးသာလျှင် ဒေသခံဖြစ်သည်။ သန်လျင်မြို့နယ်တွင် လူဦးရေ ၂၁၀,၀၀၀ ခန့်ရှိပြီး၊ ကျောက်တန်းမြို့နယ်တွင် လူဦးရေ ၁၆၀,၀၀၀ ခန့် ရှိပါသည်။ ဆိုရလျှင် ပါဝင်ပတ်သတ်သူများနှင့် တွေ့ဆုံသည့်အစည်းအဝေးဟု အမည်ခံထားသည့် အထက်ပါအစည်းအဝေး နှစ်ခုတွင် ထိခိုက်ခံရမည့်လူဦးရေ ၃၇၀,၀၀၀ မှ ၆ ဦးသာ တက်ရောက်

၁၈ အထက်ပါအတိုင်း၊ နောက်ဆက်တွဲ ၂ တွင် ကြည့်ပါ။

၁၉ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာမူဝါဒ ၄.၀၁၊ နောက်ဆက်တွဲ (ခ)၊ “စီမံကိန်းအမျိုးအစား (က) အတွက် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အကဲဖြတ်စာတမ်း၏ မာတိကာ” ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် ပြန်လည်ပြင်ဆင်ထားသည်။ <http://go.worldbank.org/FPFVBIUFP0> တွင် ကြည့်ရှုနိုင်သည်။

၂၀ ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ၏ လမ်းညွှန်ချက်၊ နောက်ဆက်တွဲ ၂ တွင်ရှုပါ။

၂၁ သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်စီမံကိန်း၏ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း၊ နောက်ဆက်တွဲ ၅ နှင့် ၆ တွင် ရှုပါ။

၂၂ ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ၏ လမ်းညွှန်ချက်၊ နောက်ဆက်တွဲ ၂.၄.၃ တွင်ရှုပါ။

ကြောင်း တွေ့ရသည်။ အဆိုပါ ၆ ဦးတွင် ၃ ဦးမှာ ရပ်ကွက်အုပ်ချုပ်မှူးများဖြစ်ပြီး၊ ကျန် ၃ ဦးမှာ ရပ်ကွက်လူကြီးများ ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ ၆ ဦးစလုံးသည် စီမံကိန်းတွင် ပါဝင်သည့် အစိုးရထံမှ လစာရရှိသူများဖြစ်သည်။ သို့ဆိုလျှင် အဆိုပါ ၆ ဦးသည် ထိခိုက်ခံသည့်လူထု၏ အမြင်များကို ကိုယ်စားပြု မပြုဆိုသည်မှာ မေးခွန်းထုတ်စရာပင်ဖြစ်သည်။ ဥပမာ- နောက်ဆက်တွဲ ၅ တွင် ဖော်ပြထားသော အစည်းအဝေးမှတ်တမ်းဇယားတွင် ထိခိုက်ခံရသူများကို ကိုယ်စားပြုတက်ရောက်သည်ဟု အမည်ခံထားသော ဦးဘတင်နှင့် ဦးမျိုးလွင်တို့၏ ရာထူးနှင့် အဆင့်အတန်းများကို ဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။ အမှန်တကယ်ဆိုလျှင် ၎င်းတို့သည် အစိုးရ ဝန်ထမ်းများဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် မြို့ခံများ၏ အဆိုအရ ဦးမျိုးလွင်သည် ဇယားတွင် ဖော်ပြထား သကဲ့သို့ ကျောက်တန်းမှမဟုတ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။^{၂၃}

အချုပ်ဆိုရလျှင် ပါဝင်ပတ်သတ်နေသူများနှင့် တွေ့ဆုံသည့်အစည်းအဝေး တက်ရောက်သူများတွင် အထိခိုက်ခံလူထု၏ အသံနှင့် စိုးရိမ်ပူပန်မှုများကို တင်ပြနိုင်သည့် တစ်ဦးတစ်ယောက်မှ မပါ ဝင်ပါ။ အဓိပ္ပာယ်ရှိသော တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲဆိုလျှင် စီမံကိန်းကြောင့် ထိခိုက်ခံရမည့်လူထု ပါဝင်ရမည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းတို့သည် အရေးပါသော ပါဝင်ပတ်သက်သူများဖြစ်သကဲ့သို့ မည်သည့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးခြင်းတွင်မဆို မဖြစ်မနေပါဝင်ရမည်။ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုသည် ပွင့်လင်းမြင်သာ၍ လူတိုင်းတက်ရောက်နိုင်သော အစည်းအဝေးမျိုးဖြစ်ရန် လိုအပ်သည်။ အထိခိုက်ခံရမည့်လူထုအား လိုအပ်သောသတင်းအချက်အလက် လုံလုံလောက်လောက်ပံ့ပိုး ပေးရမည်။ သီလဝါအဆင့် (၁) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းသည် စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်သူများအနေဖြင့် အထိခိုက်ခံလူထုနှင့် မည်ကဲ့သို့ တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းသည် သို့မဟုတ် တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းမှုလုပ်ငန်းစဉ်နှင့်ပတ်သတ်၍ အထောက်အထားတင်ပြချက်မရှိပါ။ တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းမှုလမ်းစဉ်သည် နိုင်ငံတကာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း စံချိန်၊ စံညွှန်းများနှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိပါ။^{၂၄} အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သလို သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းတွင် သတင်းအချက်အလက်များ အလုံအလောက်ကောက်ယူခြင်းမရှိခဲ့ပါ။ ထို့အပြင် အထိခိုက်ခံ လူထုအား စီမံကိန်းနှင့်ပတ်သတ်ပြီး ကြုံတွေ့နိုင်သည့် သက်ရောက်မှုများအား အကြောင်းကြား ခြင်းမရှိခဲ့ပါ။

(ဂ) စီမံကိန်း၏ လျှပ်စစ်စွမ်းအင်လုံလောက်မှုမရှိကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိရခြင်း။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းအရ စီမံကိန်းတွင် အဆင့် (က) အပိုင်းရှိလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်နိုင်ရန်အတွက် သန်လျင်လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစက်ရုံခွဲမှ သီလဝါသို့ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ဖြန့်ဖြူးပေးရန်အတွက် ၃၃ ကီလိုဝပ်ရှိသော ဓာတ်အားလိုင်းများ တည်ဆောက်သွားမည်ဟု

၂၃ ဒေသခံများ၏အဆိုအရ ဦးမျိုးလွင်သည် သန်လျင်-ကျောက်တန်း အိုး/အိမ်ဦးစီးဌာနမှ ဖြစ်သည်။ ဦးဘတင်မှာ အိုး/အိမ်မှ အငြိမ်းစားဖြစ်ပြီး လက်ရှိ မြိုင်သာယာတွင် နေထိုင်နေသည်။

၂၄ ဥပမာ- အားဟုစ်ကွန်ဗင်းရှင်းသည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သက်ဆိုင်သည့် သဘောတူညီချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။ လူ့အခွင့်အရေးကို အခြေခံထားသည့် ၎င်းသဘောတူညီချက်သည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် သက်ရောက်မှုရှိသည့် မည်သည့်ဆုံးဖြတ်ချက်တွင်မဆို ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်ရယူခြင်းအတွက် အကောင်းဆုံးသော စံချိန်၊ စံညွှန်းများကို ချမှတ်ထားသည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သက်ဆိုင်သော ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် လူထု၏ပါဝင်ခွင့်နှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုလိုအပ်ကြောင်းကို ကွန်ဗင်းရှင်းမှ အသိအမှတ်ပြုထားသည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သက်ဆိုင်သော ကိစ္စရပ်များတွင် သတင်းအချက်အလက်ရရှိခွင့်၊ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ရာတွင် ပါဝင်ခွင့်နှင့် တရားမျှတမှုရရှိပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ ကွန်ဗင်းရှင်း အခန်း ၁ နှင့် ၆၊ ဇွန်လ ၂၅၊ ၁၉၉၈

ပါဝင်သည်။ ထို့ပြင် သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်အတွက် ဓာတ်အားပေးစက်ရုံခွဲနှင့် ၂၃၀ ကေစီလိုင်းအပါအဝင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားများ ဖြန့်ဖြူးနိုင်ရန်အတွက် ၅၀ မဂ္ဂါဝပ်ရှိသော ဓာတ်အားပေးစက်ရုံတစ်ခုကို ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်ဝန်းကျင်အပြီး တည်ဆောက်သွားရန်လည်း စီစဉ်ထားသည်^{၂၅}။ သို့သော်လည်း မည်သည့်ဓာတ်အားပေးစက်ရုံ တည်ဆောက်မည်ဆိုသည် ကိုတော့ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းတွင် ဖော်ပြထားခြင်းမရှိခဲ့ပေ။ သတင်းအချက် အလက်ပြည့်စုံ လုံလောက်ခြင်းမရှိလျှင် သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်၌ စွမ်းအင်ကြောင့်ဖြစ်ပေါ် လာနိုင်သည့် သက်ရောက်မှုများကို လေ့လာဆန်းစစ်ရန် မဖြစ်နိုင်ပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် စွမ်းအင်ပုံစံအမျိုးမျိုးပေါ်မူတည်၍ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုနှင့် ဆက်စပ်သော သက်ရောက်မှုများကို တိုင်းတာရာတွင် အပြောင်းအလဲရှိနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

သီလဝါ အထူးစီးပွားရေးဇုန်တွင် တည်ဆောက်မည့် မည်သည့်ဓာတ်အားပေးစက်ရုံမဆို ထိုစီမံကိန်းနှင့်ဆက်စပ်နေ၍ သိသာထင်ရှားသော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းတွင် ထိုကဲ့သို့သော ဓာတ်အားပေး စက်ရုံနှင့် ၎င်း၏အကျိုးသက်ရောက်မှုများအကြောင်း ပါဝင်ခြင်းမရှိခဲ့ပေ။ ဓာတ်အားပေးစက်ရုံမရှိဘဲ သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်တွင် တည်ရှိမည့် ကုမ္ပဏီများအတွက် လိုအပ်သောစွမ်းအင်ကို ဖြန့်ဖြူးပေးနိုင်မည်မဟုတ်ကြောင်း သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းတွင် ရေးသားထားသည်။ သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်အတွက် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း ကောက်ယူစဉ်ကတည်းက ဓာတ်အားပေး စက်ရုံနှင့်ပတ်သတ်၍ လေ့လာသုံးသပ် ဆင်ခြင်ထားသင့်သည်။

ပုံ ၃.၈-၁ တွင်ဖော်ပြထားသော သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်အတွက် ခန့်မှန်းထားသော ဓာတ်အားပေးစက်ရုံ အစီအစဉ်မှာ ပုံစံတူ နိုင်ငံတကာစက်မှုဇုန်များ၏ ဓာတ်အားပေးစက်ရုံ အစီအစဉ်များပေါ်တွင် အခြေခံထားသည်^{၂၆}။ သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်သည် အခြားသော နိုင်ငံတကာ စက်မှုဇုန်များနှင့် မည်ကဲ့သို့ ဆင်တူသည်ကို ရှင်းပြထားခြင်းမရှိခဲ့ပေ။ ထို့ပြင် မည့်သည့်စက်မှုဇုန်အား ရည်ညွှန်းသည်။ မည်ကဲ့သို့ နှိုင်းယှဉ်ထားသည် စသည့် အသေးစိတ် အချက်အလက်များမှာလည်း ပါဝင်ခြင်းမရှိခဲ့ပါ။ သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် စက်ရုံအမျိုးအစားနှင့် လုပ်ဆောင်ချက်များကို ဆန်းစစ်မှုမပြုလုပ်ဘဲ စွမ်းအင်လိုအပ်မှုကို တွက်ချက်ခြင်းသည် ယုတ္တိမရှိသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အထူးစီးပွားရေးဇုန်တွင် လာရောက်အခြေချမည့် လူပေါင်း ၃၃,၀၀၀ ခန့်အတွက် လိုအပ်သော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကိုလည်း သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားထားခြင်း မရှိခဲ့ပေ^{၂၇}။ ထို့ကြောင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းသည် အထူးစီးပွားရေးဇုန်၏ စွမ်းအင်လိုအပ်ချက်အား တိကျ၍အဓိပ္ပာယ်ရှိသော လေ့လာသုံးသပ်ချက်မပါဝင်သလို စီမံကိန်းရှိ အလုပ်သမားများနှင့် ပတ်သတ်၍လည်း သေချာကျနစွာ လေ့လာသုံးသပ်ထားခြင်းမရှိသောကြောင့် ယောင်ဝါးဝါး ဆန်းစစ်လေ့လာချက် တစ်ခုသာ ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းမူကြမ်းတွင် မည်သည့်ဓာတ်အားပေးစက်ရုံမဆို ၅၀ မဂ္ဂါဝပ်ထက်ပိုပါက သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း ပြုလုပ်ရမည်ဟု ပါရှိပါသည်။ အကယ်၍ သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်အတွက် လိုအပ်သော

၂၅ သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် အမျိုးအစား (က) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း အခန်း ၃-၈ တွင် ရှုပါ။

၂၆ သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် အမျိုးအစား (က) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း အခန်း ၃.၈.၁ တွင် ရှုပါ။

၂၇ အထက်ပါစစ်တမ်း အခန်း ၇.၄.၅၊ ဇယား ၇.၄-၆ တွင် ရှုပါ။

စွမ်းအင်အား မဂ္ဂါဝပ် ၅၀ ရှိ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစက်ရုံ တည်ဆောက်ပြီး အသုံးပြုမည်ဆိုပါက သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းနှင့် ပတ်သက်သော ပိုမိုအသေးစိတ်ကျသည့် အချက်အလက်များ ထုတ်ပြန်ဖို့လိုအပ်သည်။ အဆိုပါအချက်များသည် သီလဝါ အထူးစီးပွားရေးဇုန် တစ်ခုလုံးအတွက် ပြုလုပ်သော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု စစ်တမ်းတွင် အချက်အလက် ပြည့်စုံစွာဖြင့် ပါဝင်ရမည်ဖြစ်သည်။ စီမံကိန်းအား လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဖြန့်ဖြူးမည့် မည်သည့် ဓာတ်အားပေးစက်ရုံမဆို သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းဆိုင်ရာ အတည်ပြုချက်ရရှိမှ သာလျှင် အထူးစီးပွားရေးဇုန်အား အတည်ပြုသင့်သည်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းတွင် ၂၀၂၀ နောက်ပိုင်းတွင် မဟာဓာတ်အားလိုင်းမှ သို့မဟုတ် သာကေတ ဓာတ်အားပေးစက်ရုံမှ သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်အတွက် လိုအပ်သော ဓာတ်အားအား ဖြန့်ဖြူးပေးမည်ဟု ပါရှိပါသည်။^{၁၈} ။ ၎င်းသည် စီမံကိန်းနှင့်သက်ဆိုင်သော ဖြစ်ပေါ်နိုင်ခြေရှိသည့် နိုင်ငံအဆင့် သက်ရောက်မှုတစ်ခုဖြစ်သည်။ လက်ရှိဖြစ်ပေါ်နေသော မြန်မာနိုင်ငံရှိ စွမ်းအင်ဖြန့်ဖြူးမှုစနစ်အရ ပြဿနာအမြောက်အမြားရှိနေချိန်တွင် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် နောက်ပိုင်း သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်အတွက် လိုအပ်သောစွမ်းအင်ကို မည်သည့် နည်းလမ်းဖြင့် မည်ကဲ့သို့ လုံလောက်အောင် ဆောင်ရွက်မည်ဆိုသည့် အချက်အလက်များလည်း မပါဝင်ပါ။

(ဃ) ဖြစ်နိုင်ချေရှိသော လေထုညစ်ညမ်းမှုနှင့် ညစ်ညမ်းမှုအရင်းအမြစ်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားမှု မရှိခြင်း။

နမူနာရရှိသော အချက်(၂)ချက်ပေါ်တွင်အခြေခံ၍ စီမံကိန်း၏ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု စစ်တမ်းတွင် စီမံကိန်းအမျိုးအစား (က) ဧရိယာတွင် ညစ်ညမ်းမှုအရင်းအမြစ် အနည်းငယ်ရှိကြောင်း ကောက်ချက်ချ ဖော်ပြထားသည်။^{၁၉} အခန်း ၇-၂ တွင် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ယာဉ်အသွားအလာများကြောင့် တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်လာသော လေထုအရည်အသွေးနှင့် ညစ်ညမ်းမှု များကို ခန့်မှန်းထားသည်။ သို့သော် သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်တွင် ပြုလုပ်မည့် စက်ရုံများ၏ အမျိုးအစားနှင့် အရွယ်အစား ခန့်မှန်းချက်များကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိသည့်အတွက် အနာဂတ်တွင် ထုတ်လွှတ်မည့် လေထုညစ်ညမ်းမှုပမာဏ သို့မဟုတ် စက်ရုံလည်ပတ်မှုများကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် လေထုညစ်ညမ်းမှုများကို ခန့်မှန်းရန် အခက်အခဲများ ရှိခဲ့သည်။

ရလဒ်အနေဖြင့် ညီညွတ်မျှတသော ကြိုတင်ကာကွယ်မှုများနှင့် ဖြေရှင်းရန် နည်းလမ်းများကို စဉ်းစားနိုင်ဦးမည် မဟုတ်သေးပေ။ အလားတူ စီမံကိန်းနှင့်ဆက်စပ်နေသော ယာဉ်အသွားအလာ ခန့်မှန်းမှုများနှင့် သုံးသပ်မှုများမှာလည်း အချည်းအနှီးပင်ဖြစ်လိမ့်မည်။ ထို့ပြင် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းသည် လေထုညစ်ညမ်းမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ဖော်ပြရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ သော်လည်း “သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်တွင် မြေငြားရမ်း၍တည်ဆောက်မည့် စက်ရုံများအနေဖြင့်

၁၈ အထက်ပါစစ်တမ်း အခန်း ၃.၈.၂တွင် ရှုပါ

၁၉ သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် အမျိုးအစား (က) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း အခန်း ၆.၄ တွင် ရှုပါ။

သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် ပြန်လည်နေရာချထားရေးနေရာမှပြောင်းရွှေ့ခံ မိသားစုတစ်စု။

၎င်းတို့စက်ရုံများကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော လေထုညစ်ညမ်းမှုများအား ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် ထိန်းချုပ်ကာ စီမံအုပ်ချုပ်ရမည်” ဟု ဖော်ပြထားသောကြောင့် အနာဂတ်တွင် ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော လေထုညစ်ညမ်းမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ဝန်ခံထားသကဲ့သို့ ဖြစ်နေသည်^{၁၀}။ သို့သော် အဆိုပါညစ်ညမ်းမှုများကို မည်ကဲ့သို့ထိန်းချုပ်၍ မည်ကဲ့သို့ စီမံကွပ်ကဲမည်ဆိုသည့် ရှင်းလင်းချက်မပါဝင်ပါ။ အဆိုပါအချက်သည် စီမံကိန်းဧရိယာတွင် လည်ပတ်မည့် စက်ရုံများအပါအဝင် အထူးစီးပွားရေး ဇုန်စီမံကိန်းနှင့်ပတ်သက်သည့် သက်ရောက်မှုများအားခန့်မှန်းကာ လေ့လာသုံးသပ်ရမည်ဖြစ်သည့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း^{၁၁} လုပ်ဆောင်ချက်နှင့်ပတ်သက်သော ရည်ရွယ်ချက်အား သေးသိမ်စေသည်။

အထူးစီးပွားရေးဇုန်မှ ညစ်ညမ်းမှုအပြင် အထူးစီးပွားရေးဇုန် နောက်ဆက်တွဲ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ၎င်း၏ အနီးတဝိုက်ရှိ အခြားဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကြောင့် တဖြည်းဖြည်းတိုးလာသည့် အကျိုးသက်ရောက်မှုများကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားထားခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ ဆက်စပ်ဖြစ်ပေါ်လာသော အကျိုးသက်ရောက်မှုများ သို့မဟုတ် အကျိုးဆက်များ ဆိုသည်မှာ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်တို့တွင် ပြုလုပ်ခဲ့သော အကျိုးဆက်များကြောင့် တိုးပွားလာသည့် ပြောင်းလဲမှုများ၏ ရလဒ်ကို ဆိုလိုသည်။ ၎င်းတို့သည် စီမံကိန်း၏ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းနှင့် လျော့ပါးသက်သာစေသော အစီအမံများတွင် ထပ်မံထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့် အချက်များဖြစ်သည်။

(င) ယာဉ်အသွားအလာအား လုံလောက်သော လေ့လာဆန်းစစ်မှု မရှိခြင်း။

စစ်တမ်းအရ စီမံကိန်းဧရိယာ အနီးတဝိုက်ရှိ ယာဉ်အသွားအလာအခြေအနေများကို သီလဝါ အဆင့် (က) စီမံကိန်း၏ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း အခန်း ၆.၆ တွင် အကြမ်းဖျင်း ဖော်ပြထားသည်။ စစ်တမ်းကောက်ယူမှု အတွက်ပေးသောအချိန်ကာလမှာ မတ်လ (၃၁) ရက်နေ့မှ ဧပြီလ (၂) ရက်နေ့ (တနင်္ဂနွေနေ့မှ အင်္ဂါနေ့) အထိ စုစုပေါင်း (၃) ရက်သာရသောကြောင့် အချိန်လုံလောက်မှု မရှိခဲ့ပေ^{၁၂}။ ထိုစစ်တမ်းအတွက် အဘယ်ကြောင့် ဤမျှအချိန်ပဲ ရရှိသည် သို့မဟုတ် စစ်တမ်းကောက်ယူမည့်နေရာများကို မည်ကဲ့သို့ရွေးချယ် သည်ကိုမူ ရှင်းလင်းတင်ပြခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ ထို့အပြင် အရှိန်နှင့်ပတ်သက်၍ တိတိကျကျ မည်ကဲ့သို့ တိုင်းတာထားသည်ဟူသော ရှင်းပြချက် သို့မဟုတ် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု စစ်တမ်းတွင် ၎င်းအား အဘယ်ကြောင့် ထည့်သွင်းထားသည်ဟူသော ရှင်းပြချက်လည်း မရှိခဲ့ပါ။ သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်ကြောင့် ယာဉ်အသွားအလာအား အကြီးအကျယ် သက်ရောက်မှုရှိမည်ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ဒေသရပ်ရွာကိုသာမက ရန်ကုန်မြို့အထိပါ သက်ရောက်မည်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း အဆိုပါစစ်တမ်းတွင် တိုးပွားလာသည့် ယာဉ် အသွားအလာကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် သက်ရောက်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ ထည့်သွင်းရှင်းပြ ထားခြင်းမရှိခဲ့သလို သက်ရောက်မှုအား လျော့ပါးသက်သာအောင်ပြုလုပ်မည့် နည်းလမ်းအားလည်း ရှင်းလင်းထားခြင်း မရှိခဲ့ပါ။

၃၀ အထက်ပါစစ်တမ်း အခန်း ၇.၂.၅ (၃) တွင် ရှုပါ

၃၁ အထက်ဖော်ပြပါအတိုင်း

၃၂ အထက်ပါစစ်တမ်း အခန်း ၆.၆.၃

သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်သည် ၂၀၁၈ ခုနှစ်မတိုင်ခင် ရေပြတ်လတ်မှုနှင့် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရမည် ဖြစ်သည်။

စီမံကိန်း၏ အဟန့်အတားတစ်ခုမှာ ရန်ကုန်မှ ဖြတ်ကူးလာရသော တံတား (၂) စင်းဖြစ်သည်။ အထူးစီးပွားရေးဇုန် စီမံကိန်း၏ ယခုလက်ရှိ ယာဉ်အသွားအလာ ခန့်မှန်းခြေအရ အနီးတစ်ဝိုက်ရှိ မြို့နယ်များတွင် ယာဉ်အသွားအလာ သိသာစွာ တိုးတက်လာနိုင်ဖွယ်ရှိပြီး ရန်ကုန်သို့ ဖြတ်ကူးရသော လမ်းကြောင်းကိုပါ သိသာစွာအကျိုးသက်ရောက်မှုရှိနိုင်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ အကယ်၍သာ နေ့စဉ်သွားလာနေသော ခန့်မှန်းယာဉ် အစီးရေ (၂၈၄၉) သည် ယာဉ်လမ်းကြောင်း အမှတ် ၄ အစား ယာဉ်လမ်းကြောင်း အမှတ် ၁ ကို အသုံးပြုသူ များပြားလာမည်ဆိုပါက မည်သို့ ဖြစ်လာနိုင်ကြောင်း စံပြငယ်ကိုမူ ပြုလုပ်ထားခြင်း မရှိခဲ့ပေ^{၃၄}။ ယခုလက်ရှိ ရှိနေသော လမ်းကြောင်းနှင့် တံတားစသော အခြေခံအဆောက်အအုံမှာလည်း တိုးတက်လာမည့် ယာဉ်လမ်း ကြောင်းအတွက် လုံလောက်မှုရှိ မရှိ သို့မဟုတ် လက်ရှိရှိနေသော လမ်းကြောင်းများအားအသစ် ထပ်မံတည်ဆောက်ရန် သို့မဟုတ် လမ်းတိုးချဲ့ရန် ရှိ မရှိကိုလည်း တင်ပြထားခြင်း မရှိခဲ့ပေ။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းတွင် ပုံမှန်အလုပ်အကိုင်အတွက်သွားလာသူ ၁၆,၆၉၉ ရှိလိမ့်မည်ဟု ခန့်မှန်းထားသည်^{၃၅}။ ထိုကိန်းဂဏန်းမှာ တစ်ယူနစ်ဧရိယာတွင် နေထိုင်သော အလုပ်ကြမ်းသမားများအပေါ်တွင် မူတည်၍ တွက်ချက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း အထူးစီးပွားရေးဇုန်တွင် လုပ်ကိုင်မည့် လုပ်ငန်းများ၏ အရွယ်အစားနှင့် အမျိုးအစားကို ဖော်ပြထားခြင်းမရှိသောကြောင့် လုပ်ငန်းများမှဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော အလုပ်သမားဦးရေနှင့် ယာဉ်အသွားအလာများကိုလည်း ခန့်မှန်းရခက်ပေလိမ့်မည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှု စစ်တမ်းသည် ယာဉ်အသွားအလာမှ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော လေထုထုတ်လွှတ်မှုကို အကျဉ်းချုပ် မျှသာ ခန့်မှန်းဖော်ပြပြီး အထောက်အထားပြည့်ပြည့်စုံစုံနှင့် လေ့လာမှုများကို ဖော်ပြထားခြင်း မရှိခဲ့ပေ။

(စ) ရေအရင်းအမြစ် မလုံလောက်မှုနှင့် ဒေသခံလူမှုအသိုင်းအဝိုင်းအပေါ် သက်ရောက်မှုများ

သီလဝါ အဆင့် (က) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း၏ အခန်း ၃.၆.၂ အရ သီလဝါ အထူးစီးပွားရေးဇုန်အတွက် ရေတိုရေပေးဝေမှုကို ဇာမဏီရေလှောင်ကန်မှ ဖြန့်ဝေပေးပြီး၊

၃၃ အခန်း ၇.၂.၄ နှင့် ပုံ ၇.၂-၃၊ ၇.၂-၄ တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း

၃၄ ဇယား ၇.၂-၁ တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း

ရေလတ်ရေပေးဝေမှုကို လန်ကျမ်းပြန်ရေလှောင်ကန်မှ ဖြန့်ဝေပေးကာ ရေရှည်ရေပေးဝေမှုကိုမူ ရှည်ရွယ်ထားပြီးဖြစ်သော ငမိုးရိပ်ရေလှောင်ကန် သို့မဟုတ် အဆိုပြုထားသော ဒါဝေရေလှောင်ကန်မှ ဖြန့်ဖြူးပေးမည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။^{၃၅} ဇာမဏီရေလှောင်တံစံကို အမှီပြုကာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုလုပ်နေသော ဒေသခံလယ်သမားများ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုကိုမူ ဖော်ပြထားခြင်း မရှိပေ။

သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်သည် ယခုအချိန်တွင် ရေရှိမှု အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း၏ ခန့်မှန်းချက်အရ အနာဂတ်တွင် ရေအရင်းအမြစ်မှာ တစ်နေ့လျှင် ၃၄,၅၀၀ ကုဗမီတာ ဖြစ်လာမည်ဖြစ်ပြီး၊ ရေဆိုးရေညစ် ထုတ်လွှတ်မှုမှာ တစ်နေ့လျှင် ၂၇,၆၀၀ ကုဗမီတာ ရှိမည်ဖြစ်သည်။^{၃၆} သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း၏ အခန်း ၇.၁၅.၅ တွင် တွက်ချက်မှုအရ အဆင့် (က) စီမံကိန်းအတွက် ရေလိုအပ်မှုမှာ ၂၀၁၅ တွင် တစ်နေ့လျှင် ၃၀၀၀ ကုဗမီတာ ရှိမည်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ၂၀၁၈ တွင် တစ်နေ့လျှင် ၄၂,၀၀၀ ကုဗမီတာအထိ တိုးတက်လာမည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ဇယား ၇.၁၅-၁ တွင် ဖော်ပြထားသော ရလဒ်အရ တစ်နေ့လျှင် ၄၂၀၀၀ ကုဗမီတာ ပံ့ပိုးပေးနိုင်မှုမှာ စီမံချက်ချထားသော အစီအစဉ်ပေါ်တွင် အပြည့်အဝ မှီခိုနေရမည်ဖြစ်သည်။^{၃၇} ထိုအစီအစဉ်များတွင် တူးမြောင်း အဆင့်မြှင့်တင်မှုများနှင့် လန်ကျမ်းပြန်ရေလှောင်ကန်မှ ရေဖြန့်ဖြူးပေးခြင်းတို့ ပါဝင်သည်။ ထိုစီမံချက်ချထားသော အစီအစဉ်များ အတည်မပြုသေးကြောင်းကိုမူ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ ရန်ကုန်မြို့အပြင်ဘက်ရှိ ရေကာတာ များအပါအဝင် ထိုစီမံချက်များကို အတည်ပြုချက်မရခဲ့လျှင် သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်သည် ၂၀၁၈ ခုနှစ်မတိုင်ခင် ရေပြတ်လတ်မှုနှင့် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရမည် ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု စစ်တမ်းတွင် သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်ရှိ ရေအသုံးချမှု နှင့် စပ်လျဉ်း၍ “ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသများတွင် သိသာသော အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိမည် မဟုတ်ကြောင်း” နိဂုံးချုပ် ဖော်ပြထားသည်။^{၃၈} အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် လက်ရှိအသုံးပြုနေသော ရေအရင်းအမြစ်ဖြစ်သည့် သီလဝါရေကာတာကို တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုမည် မဟုတ်ကြောင်း သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းတွင် ဖော်ပြတွက်ချက်ထားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ စီမံကိန်း၏ လုပ်ငန်းများအတွက် ဇာမဏီရေလှောင်ကန် သို့မဟုတ် လန်ကျမ်းပြန် ရေလှောင်တံစံနှင့် သီလဝါ အထူးစီးပွားရေးဇုန်ရှိ မြေအောက်ရေကိုသာ အသုံးပြုသွားမည် ဖြစ်ကြောင်း သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု စစ်တမ်းတွင် ရှင်းလင်းဖော်ပြထားသည်။ ထိုဝေခွဲ မရသော၊ သေချာမှုမရှိသော စိစစ်တွေ့ရှိချက်များကို အခြေခံ၍ ရေအသုံးပြုမှုကို ထိန်းချုပ်နိုင်မည်၊ ဒေသခံများ သုံးစွဲလျက်ရှိသော ရေအရင်းအမြစ်ကို ထိခိုက်မှုမရှိနိုင်၊ အခြားသိသာထင်ရှားသော လူမှုရေးအကျိုးသက်ရောက်မှုများမရှိဟု အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြထားသည်။ သို့သော် လက်တွေ့တွင် ဒေသခံရွာသားများသည် ၎င်းတို့၏ သီးနှံများကို ရေပေးရန်အတွက် ဇာမဏီရေလှောင်ကန်မှ

၃၅ ဒါဝေ ရေလှောင်ကန်၏ ရှည်ရွယ်ချက်ကိုလည်း သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းတွင် သီးခြားဖော်ပြရန်လိုအပ်ပြီး သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း၏ ဆင့်ကဲသက်ရောက်မှုများကို အကဲဖြတ်ထားသော စစ်တမ်းတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြသင့်သည်။

၃၆ သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် အဆင့် (၁) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း အခန်း ၇.၃.၄ တွင် ကြည့်ပါ။

၃၇ အခန်း ၇.၁၅.၅ တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း

၃၈ အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း

မြေငှားရမ်းသူများမှသာ အန္တရာယ်ရှိသည့် အညစ်အကြေးများနှင့် ပတ်သက်၍ ကိုင်တွယ်ရမည်ဟု သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်စစ်တမ်းမှ အကြံပြုထားသည်။ သို့သော်လည်း ၎င်းအား မည်ကဲ့သို့ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည်၊ မည်ကဲ့သို့အရေးယူမည် စသည့်အချက်များအား ရှင်းလင်းတင်ပြထားခြင်း မရှိခဲ့ပါ။

ရေကိုသာမှီခို အသုံးပြုနေကြရသည်^{၃၉}။ အထိခိုက်ခံဒေသများနှင့် ဆက်သွယ်ထားသော ရေအရင်းအမြစ်နှင့် အထူးစီးပွားရေးဇုန်ကြောင့် အနုတ်လက္ခဏာ အကျိုးသက်ရောက်မှုများကိုမူ စီမံကိန်း၏ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းတွင် စိစစ်ထားခြင်းမရှိခဲ့ပေ။ သို့ဖြစ်၍ ဒေသခံများ၏ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် မှီခိုနေရသော ရေရရှိမှုကို အစားထိုးဖြေရှင်းရန်နှင့် သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်ကြောင့် ပိုမိုလိုအပ်လာမည့် ရေပမာဏအတွက် ထောက်ပံ့ပေးခြင်းများ မရှိခဲ့ပေ။

(ဆ) စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ် လုံလောက်မှုမရှိခြင်း

ညစ်ညမ်းအောင်လုပ်သောသူက ညစ်ညမ်းမှုအတွက်ပေးရမည် ဆိုသည့်မူအရ သီလဝါအထူး စီးပွားရေးဇုန် စီမံကိန်းကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သူများသည် အထူးစီးပွားရေးဇုန်တွင် ထုတ်လုပ်သော စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများနှင့် ဆက်စပ်နေသော စရိတ်များကို ကျခံပေးရန် လိုအပ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အထူးစီးပွားရေးဇုန်တွင် မည်သည့်စက်ရုံအမျိုးအစားနှင့် လုပ်ဆောင်

၃၉ အထူးသဖြင့် စီမံကိန်း (၂) စရိယာတွင် နေထိုင်သော ဒေသခံများ အနေဖြင့် ရေအရင်းအမြစ်ကို အသုံးပြု၍ မရနိုင်တော့သောကြောင့် ထိုဒေသရှိ ဒေသခံများမှာ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို ခံစားနေရပြီဖြစ်သည်။

ချက်များပါဝင်မည်ကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ကြေညာထားခြင်းမရှိပါ။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု စစ်တမ်းတွင်လည်း မည်သည့် ကန့်သတ်ချက်မှ ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။ အထူး စီးပွားရေးဇုန်၏ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ စီမံခန့်ခွဲရန်အတွက် တိတိကျကျတာဝန်ခွဲဝေ ပေးအပ်ထားခြင်း မရှိခဲ့ပါ။ ၎င်းအစား မြေငှားရမ်းသူများမှသာ အန္တရာယ်ရှိသည့် အညစ်အကြေးများနှင့်ပတ်သက်၍ ကိုင်တွယ်ရမည်ဟု အကြံပြုထားသည်။ သို့သော်လည်း ၎င်းအား မည်ကဲ့သို့ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည်၊ မည်ကဲ့သို့အရေးယူမည် စသည့်အချက်များအား ရှင်းလင်းတင်ပြထားခြင်း မရှိခဲ့ပါ။

စွန့်ပစ်ပစ္စည်း မည်မျှထုတ်လုပ်မည်၊ မည်သည့်နေရာတွင် မည်ကဲ့သို့ စွန့်ပစ်မည်ကို သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းတွင် ကြိုတင်ခန့်မှန်းသင့်သည်။ စီမံကိန်းအကဲဖြတ်မှုမှတ်တမ်းတွင် လည်း သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်တွင် ပါဝင်မည့် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများ၊ စက်မှုလုပ်ငန်း များနှင့် ပြည်တွင်းတွင် ထုတ်လုပ်မည့် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကို စီမံကိန်းအကဲဖြတ်မှုမှတ်တမ်းတွင် ပါဝင်သင့်သည်။ အထူးစီးပွားရေးဇုန်တွင်ပါဝင်မည့် လုပ်ငန်းများကိုမူ မည်သည့်လုပ်ငန်းများပါဝင် မည်ကို သတင်းအချက်အလက် သေချာစွာဖော်ပြထားခြင်း မရှိသောကြောင့် ပြည့်ပြည့်ဝဝ သတ်မှတ်ရန် မဖြစ်နိုင်ပါ။ သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အကဲ ဖြတ်ရန်အတွက် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းကောက်ယူသူများသည် လာအိုနိုင်ငံ၊ ဗီယန်ကျင်းအနီးရှိ ဟက်တာ ၁၀၀ ခန့်ရှိသော စက်မှုဇုန်ကို အခြေခံထား၍ ပြုလုပ်ထားသော စစ်တမ်းကို အသုံးပြုခဲ့သည်။ သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် အဆင့် (က)ရှိ စက်မှုလုပ်ငန်းများမှ ထုတ်လွှင့်သော စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများသည် တစ်နေ့လျှင် (၈၆၀.၅)တန် ရှိမည်ဟု လာအိုနိုင်ငံ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းအား အခြေပြုပြီး ခန့်မှန်းထားသည်။ ၎င်းအချက်အလက် များ၏ အရေးပါမှုကို ဖော်ပြထားသော်လည်း အဘယ်ကြောင့် ၎င်းပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု စစ်တမ်းကို ရွေးချယ်အသုံးပြုထားသည် သို့မဟုတ် သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်၏ စွန့်ပစ်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်မှုအတွက် ၎င်းစစ်တမ်းကို အဘယ်ကြောင့်အခြေခံထားသည်ဆိုသည်ကို ရှင်းပြထား ခြင်းမရှိခဲ့ပေ^{၄၀}။

သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်တွင် နေထိုင်အလုပ်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ ၃၃,၀၀၀ ခန့်မှ ထုတ်လွှတ်သော ဒေသတွင်းစွန့်ပစ်အမှိုက်များလည်းရှိဦးမည် ဖြစ်သည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း၏ ခန့်မှန်းချက်အရ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အငှားလုပ်ကိုင်သူများအပါအဝင် ထိုဒေသတွင်နေထိုင်သော သူများမှ ထုတ်လွှတ်သော စွန့်ပစ်အညစ်အကြေးများသည် ဒေသတွင်းထုတ်လွှတ်သော စွန့်ပစ် အညစ်အကြေးများ၏ တစ်နေ့လျှင် တန် ၇၀ အထိ ရှိကြောင်းတွေ့ရသည်^{၄၁}။ စွန့်ပစ်အညစ်အကြေး ထုတ်လွှတ်မှုထုထည်ကို တိုင်းတာနိုင်ရန်အတွက် လုံလောက်သော အရာများမရှိကြောင်း သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းတွင် ဝန်ခံထားသည်။ ထို့ကြောင့် လက်ရှိရှိနေသော အရာများကို အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း သို့မဟုတ် အသစ်ပြန်လည်တည်ဆောက်ခြင်းများပြုလုပ် သင့်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ ထို့ပြင် ရန်ကုန်နှင့် အနီးတစ်ဝိုက်ဒေသများတွင်လည်း စွန့်ပစ် အညစ်အကြေးများကို တိုင်းတာသောအရာများ လုံလောက်မှုမရှိကြောင်း သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းတွင် မှတ်သားထားသည်^{၄၂}။

၄၀ အခန်း ၇.၄.၅၊ အပိုဒ် ၂ တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း

၄၁ အခန်း ၇.၄.၅၊ အပိုဒ် ၃၊ ဇယား ၇.၄.၆ တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း

၄၂ အခန်း ၇.၄.၅၊ အပိုဒ် ၃ တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း

ယခုအခါ သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်မှ ထုတ်လွှတ်မည့် စွန့်ပစ်အညစ်အကြေးများကို ဖယ်ရှားနိုင်စွမ်းမရှိသေးပေ။ အကယ်၍သာ အန္တရာယ်ရှိသော စွန့်ပစ်အညစ်အကြေးများကို ကုစားနိုင်သော အထောက်အပံ့များမရှိပါက ၎င်းကဲ့သို့သော စွန့်ပစ်အညစ်အကြေးများ ထုတ်လွှတ်မည့် စက်ရုံများကို အထူးစီးပွားရေးဇုန်တွင် ထည့်သွင်းခြင်းမပြုသင့်ပေ။ ထို့အပြင် မီးရှို့ဖျက်ဆီးခြင်းအပါအဝင် မြေဖို့ခြင်း သို့မဟုတ် ကုစားခြင်း အထောက်အပံ့များ မပံ့ပိုးပေးနိုင်ပါက သီးသန့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း ပြုလုပ်သင့်သည်။ အညစ်အကြေးစွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်ပတ်သက်၍ လေ့လာသုံးသပ်ရန် လိုအပ်နေသေးသည့်အချက်ကလည်း နောင်ပြုလုပ်မည့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းများတွင် လိုအပ်ချက်ရှိနေသေးကြောင်း မေးခွန်းထုတ်စရာ အကြောင်းအရာတစ်ခုဖြစ်သလို သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် အဆင့် (က) ၏ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု စစ်တမ်းအကြောင်းအရာ ပြည့်စုံမှုအပေါ်လည်း မေးခွန်းထုတ်စရာ ဖြစ်နေသည်။

(ဇ) ဒေသခံများ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အကျိုးသက်ရောက်မှုအပေါ် ပေါ့ဆစွာ အကဲဖြတ်ခြင်း

သီလဝါအဆင့် (က) စီမံကိန်း၏ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းတွင် ပြန်လည်နေရာချထားရေးနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြဿနာများကို စာမျက်နှာ (၂) မျက်နှာခန့် ဖော်ပြထားသည်။ သို့သော် အဆိုပါစီမံကိန်းသည် ၎င်းဒေသ၏ စီးပွားရေး အခွင့်အလမ်းများစွာကို ဖန်တီးပေးနိုင်လိမ့်မည်ဖြစ်ပြီး မြန်မာအစိုးရအနေဖြင့် လူမှုရေးအကျိုးသက်ရောက်မှု ပြဿနာများကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရလိမ့်မည်ဟု ပေါ့ဆစွာ နိဂုံးချုပ်ရေးမှတ်ထားသည်မှအပ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော အကျိုးသက်ရောက်မှုများနှင့် မည်ကဲ့သို့ တာဝန်ခံမည်ဆိုသော အကဲဖြတ်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်း မရှိခဲ့ပေ^{၄၇}။

လွတ်လပ်စွာ ကြိုတင်အသိပေးထားသော သဘောတူညီချက်မရှိဘဲ တရားမျှတသော မြေယာသိမ်းယူမှု မဖြစ်နိုင်သလို အဓိပ္ပာယ်ပြည့်ဝသော ရွှေ့ပြောင်းမှုလည်း မဖြစ်နိုင်ပေ။ ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ၏ လမ်းညွှန်ချက်တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်မှုနှင့် အတင်းအဓမ္မ ရွှေ့ပြောင်းခံရမှုအပါအဝင် လူမှုရေးဆိုင်ရာ အကျိုးသက်ရောက်မှုများ၊ အလုပ်အကိုင်နှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကဲ့သို့သော ဒေသခံများ၏ စီးပွားရေးအခြေအနေများကို အကဲဖြတ်ရမည်ဖြစ်ပြီး ထိခိုက်ခံဒေသမှ ဒေသခံများကို လုံလောက်သော သတင်းအချက်အလက်များ ကြိုတင်ပံ့ပိုးပေးကာ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်ဟု ဖော်ပြထားသည်^{၄၈}။ ယခုသဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းတွင်မူ စီမံကိန်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို လုံးဝဖော်ပြထားခြင်းမရှိဘဲ ဆိုးရွားစွာအကဲဖြတ်ထားကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ပြည့်စုံလုံလောက်သော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းတစ်ခုဆိုလျှင် သက်ရောက်မှုများအား စီမံကိန်းအကောင်

၄၇ ဇယား (၇-၁-၁) အခန်း ၇-၁၊ ၇-၁၃၊ ၇-၁၄ တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း

၄၈ ဂျပန်နိုင်ငံတကာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ၏ လမ်းညွှန်ချက်၊ နောက်ဆက်တွဲ ၁၊ အခန်း (၁)၊ အပိုဒ် ၃ နှင့် အခန်း (၇) အပိုဒ် ၃ တို့တွင် ရှိပါ။

လယ်မြေများအသိမ်းခံရခြင်းနှင့် သင့်တော်သောနေရာများသို့ ရွှေ့ပြောင်းမခံရခြင်းများ ဖြစ်ခဲ့သည်။

အထည်ဖော်သူ (မြန်မာအစိုးရ) မှ လောက်လောက်လားလား ကိုင်တွယ်သွားလိမ့်မည်ဟု ယူဆချက်ဖြင့် စစ်တမ်းတွင် သက်ရောက်မှုများအား မဖော်ပြဘဲနေမည်မဟုတ်ပါ^{၄၅}။

ထို့ပြင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု စစ်တမ်းတွင် ရွှေ့ပြောင်းခံရသောသူများ၏ အလုပ်အကိုင် အသစ်ရရှိရန်၊ သန့်ရှင်းသောရေ အသုံးပြုနိုင်ရန်၊ ကျန်းမာရေးအကျိုးသက်ရောက်မှုများနှင့် ပညာသင်ကြားရေးအခွင့်အလမ်း ဆုံးရှုံးမှုများစသော လူမှုရေးအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို လည်း ဖော်ပြထားပေ။ သင့်လျော်သောနေရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းပေးခြင်းမရှိဘဲ၊ အရွှေ့ပြောင်းခံရသော နေရာများသည်လည်း ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီနှင့် နိုင်ငံတကာမှချမှတ် ထားသော စံချိန်စံညွှန်းများနှင့် လက်တွေ့တွင် ကွဲလွဲလျက်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်^{၄၆}။ ဒေသခံများ၏ လူမှုရေးနှင့် စီးပွားရေးအကျိုးသက်ရောက်မှုကို သင့်လျော်သောအကဲဖြတ်မှုမရှိခဲ့ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းတွင် ၎င်းတို့၏ အသက်ရှင် နေထိုင်ရေးအတွက် လယ်မြေများပေါ်တွင် မှီခိုနေရသော အလုပ်သမား၊ လယ်သမားများအပါအဝင် စီမံကိန်းတွင်ပါဝင်ပတ်သတ်နေသောသူများကို စီမံကိန်းမှ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော အကျိုးသက် ရောက်မှုများကို အကြောင်းကြားရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံတကာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ၏ လမ်းညွှန်ချက်များကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ခြင်းကြောင့် သီလဝါ ဒေသခံများသည် များပြားလှစွာသော ဆုံးရှုံးမှုများနှင့် ဆက်လက်ရင်ဆိုင်နေရမည် ဖြစ်သည်။ ဒေသခံများကို သင့်တော်သောအကြောင်းကြားမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းမရှိသောကြောင့် ၎င်းတို့၏ လယ်မြေများအသိမ်းခံရခြင်းနှင့် သင့်တော်သော နေရာများသို့ ရွှေ့ပြောင်းမခံရခြင်းများ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ၎င်းတို့ကို လျော့ပါးသွားအောင် ပြုလုပ်ပေးခြင်း သို့မဟုတ် သင့်တော်သောလျှော်ကြေး မပေးသေးသ၍ ထင်ရှားသော အကျိုးသက်ရောက်မှုများအဖြစ် ကျန်ရှိနေမည် ဖြစ်သည်။

၄၅ ထို့အပြင် စီမံကိန်း အဆင့် (၂)၊ ဆိပ်ကမ်း သို့မဟုတ် အခြေခံအဆောက်အအုံများ တည်ဆောက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် ဆင့်ကဲအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အကဲဖြတ်စစ်ဆေးခြင်းမရှိပါက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းအတွင်း နေထိုင်ကြသော ဒေသခံများသာမက စီမံကိန်းအနီးတစ်ဝိုက်တွင် နေထိုင်ကြသောသူများအတွက် စီမံကိန်း၏ နောက်ဆက်တွဲဖြစ်ပေါ်လာမည့် အကျိုးသက်ရောက်မှုများ အကဲဖြတ်ရန် ခက်ခဲပါလိမ့်မည်။

၄၆ ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီလမ်းညွှန်ချက် နောက်ဆက်တွဲ ၂ စီမံကိန်းအမျိုးအစား (က) အတွက် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း ပြုလုပ်မည်ဆိုလျှင် ပြန်လည်နေရာချထားရေးနှင့် လူမှုရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအစီအစဉ်လည်း ပါရမည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် အဆင့် (၁) ကြောင့် ဒေသခံများမှာ ပြောင်းရွှေ့ခံခဲ့ရပြီး လူမှုရေးဆိုင်ရာ ထိခိုက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသည်ကို EarthRights International မှထုတ်ဝေသော ထိခိုက်ခံလူထု၏ အခွင့်အရေးနှင့် သက်သာခွင့်တို့အပေါ် မြန်မာနိုင်ငံဥပဒေနှင့် ဂျပန်နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ၏ လမ်းညွှန်ချက်တို့အရ လေ့လာသုံးသပ်ချက်နှင့် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ဆရာဝန်များအဖွဲ့မှထုတ်ဝေသော မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကြုံမြင်ရသည့် ဘေးဒုက္ခ (သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်မှ အတင်းအဓမ္မရွှေ့ပြောင်းမှု) အစီရင်ခံစာ <http://physiciansforhumanrights.org/library/reports/a-foreseeable-disaster-in-burma.html> တွင် ဖော်ပြနိုင်ပါသည်။

**နိုင်ငံတကာမှလုပ်ဆောင်နေသော အကောင်းဆုံးလုပ်ဆောင်ချက်များ၊
ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ၏ လမ်းညွှန်ချက်များနှင့်
ကိုက်ညီသော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း အသစ်တစ်ခု
ပြုလုပ်သင့်ပေသည်။**

(ဈ) အခြားအကျိုးသက်ရောက်မှုများ

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းသည် သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်တွင် လုပ်ကိုင်မည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအကြောင်း အတိအကျဖော်ပြထားခြင်းမရှိသောကြောင့် ပြီးပြည့်စုံသော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်သည့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း၊ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ ပြဿနာများအစရှိသော အခြားအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို တိကျစွာ အကဲဖြတ်နိုင်ရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။

၄။ နိဂုံး

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း တစ်ခုလုံးတွင် သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်စီမံကိန်းအကြောင်း ရှင်းလင်းစွာ ဖော်ပြထားခြင်းမရှိသည့်အပြင် အရေးကြီးသော အချက်အလက်များလည်း ပါရှိခြင်းမရှိခဲ့ပေ။ လူထုညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးများတွင်လည်း ထိခိုက်ခံရသော ဒေသခံများအပါအဝင် စီမံကိန်းတွင် ပါဝင် ပတ်သက်နေသောသူများအားလုံး ပါဝင်ခွင့်မရခြင်း၊ လုံလောက်သော သတင်းအချက်အလက်များ ကြိုတင် ပံ့ပိုးပေးထားခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ ထို့ကြောင့် လူထုညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးပွဲများသည် နိုင်ငံတကာစံချိန်၊ စံညွှန်းများ၊ ဂျပန်နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ၏ လမ်းညွှန်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိခဲ့ပေ။ ဂျပန် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီအနေဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းကောက်ခံသူ များအား ၎င်း၏လမ်းညွှန်ချက်အတိုင်း သင့်တော်သောထောက်ပံ့မှုများ ပြုလုပ်ပေးခဲ့သော်လည်း စီမံကိန်းဆောင်ရွက်သူများ၏ တာဝန်များနှင့် စီမံကိန်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် အနုတ်လက္ခဏာဆောင်သော လူမှုရေးအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို ဖြေရှင်းနိုင်မည့်နည်းလမ်းများကိုပါ သေချာအောင်လုပ်ဆောင်သင့်သည်။ ဒေသခံများအနေဖြင့် စီမံကိန်းပထမအဆင့်တွင် လျော်ကြေးငွေမလုံလောက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု၊ ၎င်းတို့ပိုင်ဆိုင်သော မြေယာများဆုံးရှုံးမှုနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ဆုံးရှုံးမှုများ အပါအဝင် ကြီးမားသော အကျိုးဆက်များမှာလည်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းခံရသော ဒေသခံများ ခံစားခဲ့ရသော ဒဏ်ရာများသည် ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီက ၎င်း၏ လမ်းညွှန်ချက်များကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

ထို့အပြင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းတွင်ပါဝင်သော အကဲဖြတ်မှုများသည် လုံလောက်မှု မရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ အထူးစီးပွားရေးဇုန်တွင် လည်ပတ်မည့် စက်မှုလုပ်ငန်းများ၏ သတင်းအချက် အလက်များကို နောက်ထပ်မရရှိပါက သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အကဲဖြတ်ရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။ ဆင့်ကဲတိုးပွားလာမည့် အကျိုးသက်ရောက်မှုများအားလည်း လျစ်လျူရှုထားသည်။ လေထုစစ်ဆေးမှုအတွက်သော်လည်းကောင်း၊ ယာဉ်အသွားအလာနေရာအား ရွေးချယ်သည့်အကြောင်း အရင်းနှင့်ပတ်သက်၍ တိတိကျကျရှင်းပြထားခြင်းမရှိသလို အခြားနိုင်ငံတစ်ခုမှ စက်မှုဇုန်၏ အညစ်အကြေး စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ အချက်အလက်များအား သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်တွင် အမှန်တကယ် တွက်ချက်ရမည့် အချက်အလက်များအစား အစားထိုးအသုံးပြုထားပြီး အကြောင်းရင်းအားလည်း ရှင်းပြထားခြင်းမရှိပါ။

၅။ အကြံပြုချက်များ

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော အကျိုးသက်ရောက်မှုများကိုလျှော့ ချရန်၊ ဖြေရှင်းရန်နှင့် ကာကွယ်ရန်အတွက် စံသတ်မှတ်ချက်များနှင့် နည်းစနစ်များကို ဖော်ထုတ်ပြီး အဆိုပြုထားသော စီမံကိန်းအတွက် ရွေးချယ်နိုင်ရန် အခြားနည်းလမ်းများကိုလည်း နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြ ထားသင့်သည်။ သို့မှသာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပျက်စီးမှုအနည်းဆုံး နည်းလမ်းများကိုရွေးချယ်ကာ စီမံကိန်း၏ရည်ရွယ်ချက်များကို အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ အထက်တွင် ဖော်ပြ ထားသည့်အတိုင်း သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် စီမံကိန်းပထမအဆင့် ဖော်ထုတ်ရေးအတွက် ပြုလုပ်သော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းသည် လုံလောက်မှုမရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။

သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် စီမံကိန်းပထမဆင့်အတွက် အကြိုသဘာဝပတ်ဝန်းကျင်စစ်တမ်းကောက်ယူမှုများလည်း မပြုလုပ်ခဲ့ပေ။ စီမံကိန်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဆုံးဖြတ်ချက်များချမှတ်ပြီးဖြစ်သလို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းများလည်း စတင်နေပြီဖြစ်သောကြောင့် ထပ်မံစစ်တမ်းကောက်ယူရန်လည်း မဖြစ်နိုင်တော့ပေ။ ဒေသခံရွာသားများ ရွှေ့ပြောင်းခံရခြင်းနှင့် အခြေခံအဆောက်အအုံများတည်ဆောက်ခြင်းကြောင့် လူမှုရေးနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်ခဲ့ရပြီးဖြစ်သည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ နိုင်ငံတကာမှ လုပ်ဆောင်နေသော အကောင်းဆုံးလုပ်ဆောင်ချက်များ၊ ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ၏ လမ်းညွှန်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီသော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းအသစ်တစ်ခု ပြုလုပ်သင့်ပေသည်။ သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် စီမံကိန်း၏ အဆင့် (၁) ဖော်ထုတ်ရေးအစီအစဉ်များကို အောက်ပါအချက်များပါဝင်သော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း မပြုလုပ်မီအချိန်အထိ ဆိုင်းငံ့ထားသင့်ပါသည်။

- (က) စီမံကိန်းအဆင့်တိုင်းတွင် လူထုပါဝင်ခွင့်။
- (ခ) စီမံကိန်းဧရိယာ၏ လက်ရှိသဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အရည်အသွေးအား ပိုမိုပြည့်စုံလုံလောက်သော အခြေခံအချက်အလက်များ။
- (ဂ) ရေကာတာများ၊ ဓာတ်အားပေးစက်ရုံနှင့် အခြားသောစီမံကိန်းများအပါအဝင် အခြေခံအဆောက်အအုံများ တည်ဆောက်ရေးနှင့် အထူးစီးပွားရေးဇုန် ဒုတိယအဆင့်နှင့် သက်ဆိုင်သော ဆင့်ကဲသက်ရောက်မှုများအား လေ့လာသုံးသပ်ထားသည့် ဆန်းစစ်ချက်။
- (ဃ) စီမံကိန်းဧရိယာအတွင်းလည်ပတ်မည့် စက်ရုံအမျိုးအစားများအား ကန့်သတ်ချက်အခြေအနေများအပါအဝင် စီမံကိန်း အဆင့် (၁) အတွင်း တည်ဆောက်မည့် စက်ရုံများ၏ အမျိုးအစားနှင့် သဘာဝသဘာဝများအပေါ် လေ့လာသုံးသပ်ချက်။
- (င) ပြည့်စုံလုံလောက်သော မြေထု၊ ရေထုနှင့် လေထု စမ်းသပ်ခြင်းဆိုင်ရာ ရလဒ်များ၊ လေထု၊ ရေထုနှင့် မြေထုအပေါ် ထိခိုက်မှုများကို ပိုမိုကောင်းမွန်စွာ လေ့လာသုံးသပ်နိုင်ရန် သိပ္ပံနည်းကျ စမ်းသပ်ခြင်းများနှင့် သတင်းအချက်အလက်များ အသုံးပြုခြင်း။
- (စ) စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှု အကဲဖြတ်ရန် ယန္တရားများနှင့် သက်ရောက်မှုလျော့ပါးစေသည့် နည်းလမ်းများ။
- (ဆ) ဒေသခံလူထု၏ လူမှုရေးနှင့် အသက်မွေးမှုအပေါ် ပြည့်စုံလုံလောက်သော လေ့လာဆန်းစစ်ချက်။
- (ဇ) ဓာတ်အားပေးစက်ရုံနှင့်ပတ်သက်သော အချက်အလက်များနှင့် စက်ရုံကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော သက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ပြည့်စုံလုံလောက်သော ဆန်းစစ်ချက်။
- (ဈ) စွန့်ပစ်ရေနှင့် အဆိုပြုထားသော သန့်စင်သည့် စက်ရုံအပါအဝင် ပြည်တွင်းအညစ်အကြေး စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်၊ အဆိုပြုထားသောစက်ရုံတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော အသေးစိတ်အချက်အလက်များ။
- (ည) မည်သည့်နိုင်ငံတကာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ စံချိန်၊ စံညွှန်းများကို အသုံးပြုမည်၊ မည်သည့်အတွက်ကြောင့် အဆိုပါစံချိန်၊ စံညွှန်းများကို အသုံးပြုရခြင်းဖြစ်သည် စသည့် အသေးစိတ်အချက်အလက်များ။

မြန်မာအစိုးရအနေနှင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်ပြုလုပ်မည့် အထူးစီးပွားရေးဇုန်အားလုံးအတွက် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းများအား သုံးသပ်ရာတွင် ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီမှ ချမှတ်ထားသော လမ်းညွှန်ချက်များအပါအဝင် နိုင်ငံတကာ စံချိန်၊ စံညွှန်းများနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိအောင် ပြုလုပ်ရမည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ထိခိုက်မှုစစ်တမ်း ဥပဒေပေါ်ပေါက်လာပါကလည်း သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းအားလုံးသည် ဥပဒေသစ်နှင့်အညီ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရမည်။

ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီအနေဖြင့်လည်း ၎င်းတို့နှင့်ဆက်စပ်နေသော စီမံကိန်းများအားလုံး၏ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုစစ်တမ်းများသည် နိုင်ငံတကာစံချိန်စံညွှန်း၊ ၎င်း၏လမ်းညွှန်ချက်များနှင့်အညီ ကိုက်ညီမှုရှိရန် ပြန်လည်သုံးသပ်သင့်ပေသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ၁

စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ထပ်တိုးအချက်အလက်များ

သီလဝါ အထူးစီးပွားရေးဇုန်စီမံကိန်းတွင် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ

ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးရေး အေဂျင်စီ

ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီသည် လွတ်လပ်သောအစိုးရအေဂျင်စီတစ်ခုဖြစ်ပြီး ဂျပန် အစိုးရမှ ပြည်ပနိုင်ငံများသို့ပေးအပ်သော အထောက်အပံ့များကို တရားဝင်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်ပေးသည်။ ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီသည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲဒေသများတွင် စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများကို အထောက်အကူပြုသော နည်းပညာများနှင့် အခြားအကူအညီများကို ထောက်ပံ့ပေးသော အဖွဲ့ဖြစ်သည်။

မြန်မာ-ဂျပန် သီလဝါ ဖွံ့ဖြိုးရေး လီမိတက်

အထူးရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် တည်ထောင်ထားသော မြန်မာ-ဂျပန် သီလဝါ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ကုမ္ပဏီကို ၂၀၁၃ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် တည်ထောင်ခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ သီလဝါတွင် စက်မှုဇုန်များအား တည်ဆောက်၊ ရောင်းချ၊ လည်ပတ်ရန်အတွက် တည်ထောင်ထားသော အင်တာပရိုက်ဖြစ်သည်။ မြန်မာ-ဂျပန် သီလဝါဖွံ့ဖြိုးရေး လီမိတက်၏ ရှယ်ယာများကို သီလဝါ အထူးစီးပွားရေးဇုန် စီမံခန့်ခွဲရေး ကော်မတီမှ (၁၀%)၊ ဂျပန်ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီမှ (၁၀%)၊ ဂျပန်နိုင်ငံမှ ကော်ပိုရေးရှင်းများဖြစ်ကြသော Mitsubishi, Marubeni, and Sumitomo တို့ဖြင့် စုပေါင်းဖွဲ့စည်းထားသော MMS သီလဝါ ဖွံ့ဖြိုးရေးကုမ္ပဏီလီမိတက်မှ (၃၉%)၊ မြန်မာနိုင်ငံမှ ပုဂ္ဂလိက ကုမ္ပဏီ ၉ ခုဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော မြန်မာသီလဝါ SEZ ဦးပိုင် အများပိုင်လီမိတက် (MTSH) မှ (၄၁%) ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။

MMS သီလဝါဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ကုမ္ပဏီ

မစ်ဆူဘီရှီကော်ပိုရေးရှင်း၊ မယ်ရှူဘီနီ ကော်ပိုရေးရှင်းနှင့် ဆူမီတိုမို ကော်ပိုရေးရှင်းတို့ပေါင်း၍ တည်ထောင်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ သီလဝါစက်မှုဇုန်တွင် ဒေသဆိုင်ရာ စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ တည်ဆောက်လုပ်ကိုင်ပြီး စက်ရုံများလည်ပတ်နိုင်ရန်၊ ရောင်းချနိုင်ရန်အတွက် မြန်မာ-ဂျပန် သီလဝါ ဖွံ့ဖြိုးရေးလီမိတက်တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားသောလီမိတက် ဖြစ်သည်။

သီလဝါစက်မှုဇုန် စီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီ

သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်ကို စီမံခန့်ခွဲရန်နှင့် အခြားသောတာဝန်များကို လုပ်ဆောင်နိုင်ရန်အတွက် မြန်မာအထူးစီးပွားရေးဇုန်ဥပဒေအရ မြန်မာအစိုးရမှ ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။ အဆိုပါကော်မတီသည် မြန်မာနိုင်ငံ သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်ရှိ စက်ရုံများတည်ဆောက်ရေး၊ လည်ပတ်

ရေးနှင့် ရောင်းချရေးအတွက် ဖွဲ့စည်းထားသော မြန်မာ-ဂျပန် သီလဝါ ဖွံ့ဖြိုးရေးလီမိတက်တွင်လည်း ရယ်ယာရှင်အဖြစ် ပါဝင်သည်။

မြန်မာ-သီလဝါ အထူးစီးပွားရေးဇုန် ဟိုးလ်ဒင် အများပိုင်လီမိတက်

ဒေသခံ မြန်မာကုမ္ပဏီ (၉) ခုမှ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားသော ကုမ္ပဏီတစ်ခုဖြစ်သည်။ သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် စီမံကိန်းတွင် စက်ရုံများတည်ဆောက်ရေး၊ လည်ပတ်ရေးနှင့် ရောင်းချရေးအတွက် တည်ထောင်ထားသော မြန်မာ အများပိုင်ကုမ္ပဏီတစ်ခု ဖြစ်သည်။

သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်နှင့် ဆက်စပ်၍ ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီမှ ငွေကြေး ထောက်ပံ့ထားသော စီမံကိန်းများ

- (၁) သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် (အဆင့်-က ဧရိယာ) ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း (အမျိုးအစား - က)^{၄၇}
- (၂) သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် (အထူးစီးပွားရေးဇုန်) ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း (အမျိုးအစား - က)^{၄၈}
- (၃) သီလဝါ အဆင့်(၁)ဧရိယာတွင် အခြေခံအဆောက်အအုံဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း (အမျိုးအစား - ခ)^{၄၉}
- (၄) သီလဝါ အဆင့်(၂) ဧရိယာတွင် အခြေခံအဆောက်အအုံ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း (အမျိုးအစား - ခ)^{၅၀}

ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ၏ စီမံကိန်းများအား အမျိုးအစားခွဲခြားခြင်း

ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေး အေဂျင်စီသည် စီမံကိန်းများ၏ အရွယ်အစား အခြေအနေများပေါ် မူတည်၍ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေး ထိခိုက်မှုများကို အခြေခံကာ စီမံကိန်းများအား အမျိုးအစား (၄)မျိုး ခွဲခြားထားသည်။ အမျိုးအစား ခွဲခြားခြင်းရလဒ်များအား ၎င်း၏ အင်တာနက်စာမျက်နှာတွင် ဖော်ပြထားသည်။ အသုံးပြုသော အမျိုးအစားများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

၄၇ ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ၏ “သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် (အမျိုးအစား က ဧရိယာ) ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း” တွင်ရှုပါ။ http://www.jica.go.jp/english/our_work/social_environmental/id/asia/southeast/myanmar_a02.html.

၄၈ ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ၏ “သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း” တွင် ရှုပါ။ http://www.jica.go.jp/english/our_work/social_environmental/id/asia/southeast/myanmar_a01.html.

၄၉ ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ၏ “သီလဝါအဆင့် (၁) ဧရိယာအခြေခံအဆောက်အအုံဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း” တွင်ရှုပါ။ http://www.jica.go.jp/english/our_work/social_environmental/id/asia/southeast/myanmar_b02.html.

၅၀ ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ၏ “သီလဝါအဆင့် (၂) ဧရိယာအခြေခံအဆောက်အအုံဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း” တွင်ရှုပါ။ http://www.jica.go.jp/english/our_work/social_environmental/id/asia/southeast/myanmar_b16.html.

အမျိုးအစား (က)

သက်ရောက်မှုအမြောက်အမြား ရှိနိုင်သောစီမံကိန်းများ၊ သက်ရောက်မှုများအား လေ့လာဆန်းစစ်ရန် ခက်ခဲသော သို့မဟုတ် ရှုပ်ထွေးသော စီမံကိန်းများ၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းအပေါ် အကြီးအကျယ်ထိခိုက်နိုင်သော စီမံကိန်းများအတွက်သုံးသည်။ အဆိုပါ သက်ရောက်မှုများသည် စီမံကိန်း ဧရိယာထက် ပိုမိုကျယ်ပြန့်စွာ ဖြစ်ပေါ်သည်။

အမျိုးအစား (ခ)

အမျိုးအစား (က) ထက် သက်ရောက်မှုအားပိုနည်းသည်။ သက်ရောက်မှုများအား ကြိုတင်ကာကွယ်ရန် အစီအစဉ်ချမှတ်ရာတွင် ပိုမိုလွယ်ကူသည်။

အမျိုးအစား (ဂ)

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းအပေါ်သက်ရောက်နိုင်ချေ အနည်းငယ်မျှသာ ရှိသည်။

အမျိုးအစား (အက်ဖ်အိုင်)

ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ၏ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း လိုအပ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီသောကြောင့် လိုအပ်သောငွေကြေးအထောက်အပံ့ကို ကြားခံပံ့ပိုးပေးသည့် စီမံကိန်းအမျိုးအစားဖြစ်သည်။

